

آگہی

دفتر سفارت کبری

کہ در جاسہ دیشب بتصویب رسید

مجلس شورای ملی مذاکرات و اقدامات لازمه را بعمل آورد و مجلس شورای ملی را از نتیجه آن مطلع سازد

بقیه در صفحه دوازدهم

در دوره پانزدهم مجلس شورای ملی

در این جلسه پر هیجان

موافقت نامه شرکت مختلط نفت بلا اثر گردید

اعطای هر گونه امتیاز بخارجیها مطلقا ممنوع شد

حتی شرکت‌هایی که سرمایه خارجی را بخود راه دهند نمیتوانند اجازه بهره‌برداری نفت را اخذ کنند

قرائت گزاریش

چون در مقابل گزارش که باطلاع
ایان رساندم طرح قانونی جدیدی
مجلس قرائت شده، لازم است از

آقای فرامرزی در قوریت اول

و باید با صبر و حوصله و بدون عجله
خود را از پیش برد و شتابزدگی در
امور سیاسی بسود ملت ایران نیست.

اما باید با سرمایه های ایرانی که
ازه کافی هم وجود دارد منابع خود را
تفراج کنیم آقای عباس اسکندری

بقیه در صفحه دوازدهم

توبیخانه و رادار در سر مای قطب از کار میافند

۸۰۹۶-آ

بهره‌مردم صاحبان مسا

اطلا - داده میشود که بهترین
بهراندازه همه رقم و تخته روسی
و سایر مصالح دیگر از قبیل لوله
قیمت گاه و جزئی فروخته شود نیز
و باز دید ضیاعان مازیدران سربل-
نایند- شماره تلفن انبار ۵۱۸۶

۵۶۱۱-آ

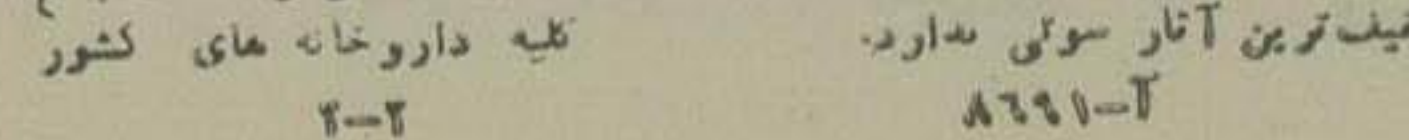
T-2 A751-T

۸۶۲۵-۲ بانك صنعتي و معدني ايران ۲-۲

A-A

A detailed black and white illustration of a Case tractor, shown from a side profile. The tractor features a large, treaded rear wheel and a smaller front wheel. The brand name 'CASE' is prominently displayed on the side of the engine compartment. The illustration is set against a dark, textured background.

رضایت شما فراهم خواهد شد
۸۶۶۲-۲ ۲-۲

اجناس عکاسی - گورن
بلیک در دنیا بی رقیب است
۶۷۰۳-۱ ۶۴-۱۹

۴۰۴ ۸۶۱۵-آ

متن گزارش آقای قوام السلطنه نخست وزیر

در خصوص موافقت نامه شرکت نفت ایران و شوروی

این گزارش حاوی مراسلات متبادله بین آقای نخست وزیر و مقامات شوروی است
در این گزارش بسیاری از مسائل روشن میشود و پرده از روی اسرار مذاکرات مسکو برداشته می شود
قضایای آذربایجان و حمایت از نهضت قلابی دموکراتهای آذربایجان در خلال مکاتبات و گفتگوها فاش گردیده است
انتشار این اسناد برای مزید اطلاع ملت ایران فوق العاده گرانمایه و دلیلیست

صورت میگیرد در این موقع که میگویم
یک گزارش کلی از عملیات سیاسی
دولت نسبت به روابط ایران و شوروی
پیش مجلس برسانم هرگز ضرورت
و لزومی نباشد باینکه حوادث ناگوار
و دردناک سال ۱۳۲۴ را و لو بطور
خلاصه بخاطرهای بیاروم و اشتغال
آتش را که درین سرزمین بامداد لاله
فت آغاز کرده و منجر به فاجعه عظیم
سیاسی و فاجعه بزرگ یکی از قسمت
های حیاتی کشور یعنی آذربایجان
گردیده بود در مد نظر ما مجسم دارم
زیرا این وقایع باندازه ای دلگذاز
و خناسوز بوده که نه تنها کون بلکه
قرنها از خاطر ایرانی محفوظند
شده.

مذاکرات بعمل آمد که مسائل و
مشکلات اساسی مورد بحث واقع
گردید که اگر بجل و فصل قطعی
نرسیدیم حتما طرفین اظهار علاقه
خاص در این باب نشان دادند و مقدمات تفاهم
مطلوب تعیین گردید بالاخره مذاکرات
منجر به توافقی چندتذکار به کردید که در
مسائل مورد بحث در آنها مندرج
گشت و بعداً باید ادامه مذاکرات
در ایران هیئت مساعده حاکم
بوسی ایران گردید و هیئت نمایندگی
ایران رجال بزرگ شوروی را در
محیط صمیمانه ای و دایه گفت. مقارن
تودیع از طرف مقامات شوروی بنا
تکلیف شد اعلامیه مشترکی بدین
مضمون انتشار یابد :

«نخست وزیر ایران آقای قوام
السلطنه در مدت توقف خود در مسکو
از تاریخ ۲۹ فوریه تا ۲۶ مارس سال
جاری چندین مرتبه با استالین رئیس
شورای کسیران و مولوتف کسیر
ملی امور خارجه ملاقات و مذاکره
نمودند. در طی این مذاکرات که
در محیط دوستی و حسن تفاهم جریان
داشت مسائلی که مورد علاقه طرفین
بود مورد بحث قرار گرفت. این
مذاکرات بین دولت ایران و سیر
کسیر شوروی در تهران ادامه خواهد
داشت.»

ما این نظر را پذیرفتیم الا
اینکه چون هنوز نتیجه مثبتی نکرده
و قرار اتخاذ نکرده بودیم پیشنهاد
نمودیم اعلامیه بشکل ذیل صادر شود
و نظراً مورد موافقت واقع گردید
و اعلامیه در جراید مسکو بدین
مضمون انتشار یافت :

شب نشینی مجلل
روز سوم آبانماه ۲۶ از ساعت ۱۹:۳۰
در باشگاه افسران
در پیشگاه مبارک اعلیحضرت
همایون شاهنشاهی

شب نشینی شب عید قربان
جمعه اول آبان
در سالن باشگاه انجمن موسیقی ملی
تأثر، رقص خاتم تاملار، ساز و آواز ایرانی و فرنگی
ناشر آقا حمید قشیری و ترانه های محلی و رقص تا
صبح بار کستر «کتبنا تال باند»
محل فروش بلیط : قنادی فرد. کافه شیک، قنادی نو شهر
(باس آزاد)
۸۷۷۴-۲

اگهی
برای دفع نیازمندی زمستانی
روغن ماهی اسمیت
Smits Cod Liver oil
معصول نروژ
به بنگاه داروئی سپه رسید
۸۱۰۷-۲

آگهی
تاریخ ۲۶/۶/۱۳۲۶ بانو فاطمه
فرزند غلام یعقوب زاده مقیم خرمشهر
شرح دادخواست ۲۵ ساله سابقه
فرزند موسوم بقندی یعقوب زاده
ورنه منحصراً مرحوم حسین فرزند
محمد علی یعقوب زاده متوفی در تیرماه
۲۵ (قرنیا) در محل اقامت دائمی
خود معرفی و درخواست صدور آگهی
و گواهی نامه مدویده است بنابراین
دادگاه پیش خرمشهر با استماع گواهی
گواهان و رسیدگی به شناسنامه های
متوفی و ورنه معرفی شده و قبایله نسبی
مقاضیه مراتب رادر روزنامه رسمی و
اطلاعات سه نوبت هر ماه یکمرتبه
آگهی مینماید تا هر کسی نسبت
به درخواست مقاضیه اعتراضی دارد
از تاریخ نشر اولین آگهی تا
سه ماه به این دادگاه تقدیم نماید
همچنین هرگاه وصیت نامه از متوفی
نزد کسی باشد ابراز نماید و گرنه
بعد از گذشت مدت سه ماه اعتراض
یا وصیت نامه (غیر از وصیت نامه رسمی
وسری) پذیرفته نخواهد شد.
امین دادگاه بخش خرمشهر
یوسف مشکین قلم
نوبت دوم ۲۶/۷/۳۰
۲۵۲۵-۲

بهرای هیئت اعزای بدین جناب
مولوتف در کاخ کرملین رفتیم و افراد
هیئت با ایشان معرفی شدند و در مدت
کوتاهی که در پیش ایشان بودیم
کلیاتی مربوط به لزوم دوستی فیما بین
محبت شد و در موقع خداحافظی آقای
مولوتف در باب تعیین وقت ملاقات
با جناب ژنرال الیسیم استالین تذکره دادند
و برای روز بعد یعنی پنجشنبه دوم
اسفند ماه ۱۳۲۴ تعیین وقت شد و در
موضع مقرر در کاخ کرملین بیدار
استالین پیشوای بزرگ دولت اتحاد
 جماهیر شوروی و سوسیالیستی را بآرامش
الته از دیدن شخصی که مظهر
رغورهای اساسی کشور هسایه
بزرگ ما و فرمانده عالی سپاهیان
دلاور شوروی بود که جنک خطیر
بزرگ عالمگیر را با پیروزی شکست
آوردی پایان رسانیده برای من بسیار
مفتم بود.

در این مجلس جناب مولوتف هم
بایک مترجم حضور داشتند. پس از
آنکه جناب ژنرال الیسیم استالین با کمال
مهربانی از اینجانب ابراج بجزایان مسافرت
هیئت اعزای و خودم پرسش کردند
بلافاصله مذاکره آغاز شد و چنین گفتیم
ما مدخله نداریم ولی خود مختاری
در آذربایجان یک امر داخلی است که
ما مداخله نداریم و برای خود مختاری
بمعادلات که هر یک بجای خود هست
نیامدم بلکه با یک تیت صادقاته و
دوستانه آمدم که از شما خواهش کنم
مقدمه و شرط اصلی شروع روابط
دوستی و حل مشکلات بین ایران و

مهمانخانه دولتی آبعلی فعلا روز های جمعه دائر
و برای پذیرائی مسافرن محترم آماده است ایام تعطیل
از پنجشنبه ۳۰ مهر لغایت دوشنبه چهارم آبان نیز دائر
خواهد بود و در بهای اطاق تخفیف کلی داده میشود.
۸۸۳۴-۳

دوم - چهارم - ششم آبان ماه
در امپدیو غوغائی برپا است
مسابقه فوتبال ترکیه و ایران
۸۷۱۶-۲

آگهی
پیرو آگهی مزایده ده هزار تن خام معدنی هرمز بدیوسیله
باطلاع پیشنهاد دهندگان میرساند که مالیات مزایده خا سرخ ۱۰۰ پده رنده
مزایده است.
بانک صنعتی و معدنی ایران
۸۹۱۳-۲

آگهی
اداره کل کارپردازی و وزارت دارائی مقداری ماشین تحریر نرود
بلند و نرود وسط فارسی نویسی (ساخت کارخانه های معروف) از قبیل
کتبی ناتال - حداد - ایده آل و غیره از طریق مناقصه خریداری مینماید
شرکت کنندگان باید مبلغ هفت هزار ریال بعنوان سربده بجا بیاورند
(۳۰۴۸۷) بانک ملی ایران پرداخت و برگ ستانکار بانک را پیوست
پیشنهاد خود (در پیشنهاد باید مشخصات ونوع ماشین بطور کامل ذکر
شده باشد) در پاکت لاک و مهر شده متنبی تا آخر وقت اداری روز سه شنبه
۱۲ آبان ماه ۲۶ بدفتر این اداره تسلیم و رسید دریافت نمایند.
پیشنهادهای واصله روز چهارشنبه ۱۳ آبان ماه ۲۶ ساعت ده صبح در
کمیسیون مناقصه باز خوانده میشود.
به پیشنهادی که فاقد برگ ستانکار بانک یا معلق بشراعی
باشد یا دیر تر از موعد مقرر برسد ترتیباً رد خواهد شد. اداره
در رد و قبول یک یا کلیه پیشنهادات کاملاً مختار است.
بدیهی است چنانچه برنده مناقصه حاضر بانجام معامله نشود
سیرده وی بدون قبول هیچگونه عذری بسود دولت ضبط خواهد شد.
۸۸۸۵-۲

آقایان محترم مالکین زمینها و باغها و زمینهای
املاک مزروعی توجه فرمایند
آقای حاج حسن زندیه باینجه سال سابقه فلاحات برای ارزیابی
و تقسیم املاک مزروعی و زراعت و دامهای کار و شیرده قبول کارشناسی
مینماید نشانی انتهای خیابان شادپور جنب بزرگ ۱۵ منزل زندیه.
۸۷۹۹-۲

نخست وزیر ایران آقای قوام
السلطنه در مدت توقف خود در مسکو
از تاریخ ۲۹ فوریه تا ۲۶ مارس سال
جاری چندین مرتبه با استالین رئیس
شورای کسیران و مولوتف کسیر
ملی امور خارجه ملاقات و مذاکره
نمودند. در طی این مذاکرات که
در محیط دوستی و حسن تفاهم جریان
داشت مسائلی که مورد علاقه طرفین
بود مورد بحث قرار گرفت. این
مذاکرات بین دولت ایران و سیر
کسیر شوروی در تهران ادامه خواهد
داشت.»

نخست وزیر ایران آقای قوام
السلطنه در مدت توقف خود در مسکو
از تاریخ ۲۹ فوریه تا ۲۶ مارس سال
جاری چندین مرتبه با استالین رئیس
شورای کسیران و مولوتف کسیر
ملی امور خارجه ملاقات و مذاکره
نمودند. در طی این مذاکرات که
در محیط دوستی و حسن تفاهم جریان
داشت مسائلی که مورد علاقه طرفین
بود مورد بحث قرار گرفت. این
مذاکرات بین دولت ایران و سیر
کسیر شوروی در تهران ادامه خواهد
داشت.»

منازه و آگذاری در لاله زار
سه باب منازه در اواسط خیابان لاله زار واکدار میشود طالبین
قبل از ظهر ها به تلفن ۵۰۳۷ مراجعه نمایند
۷۸۳۶-۲

دارالتجاریه و ماشین نویسی لاله زار
مرکز ترجمه و تحریر اسناد - مراسلات تجارتی و پایان نامه ها
خیابان لاله زار سرای لاله زار - جنب جامعه باربد
۸۹۱۲-۲

آگهی
شرکت سهامی کنیرای همدان و ولایات ثلاث - برای تشکیل مجمع
عمومی فوق العاده از دارندگان سهام دعوت مینماید که در روز شنبه نهم
آبانماه ۱۳۲۶ در محل شرکت برای تقدسبه ۸ ساعت بعد از ظهر شخصا
حضور بپرسایند و یا نمایند ثابت الکاله خودشان را کتباً معرفی نمایند
دستور جلسه:
باعتدال عدم جریان تصمیم قطعی برای ابقاء و یا انحلال شرکت -
در صورت انحلال تعیین هیئت تصفیه

شرکت سهامی کنیرای همدان و ولایات ثلاث
۸۹۲۱-۲

آگهی
بلیط های جشن هفت روزه شیر و خورشید سرخ بقرار زیر:
تئاتر جامعه باربد شب سه شنبه ۵ آبان ماه
تئاتر تاشاخانه تهران روز جمعه ۸ آبانماه
کنسرت سفونیک تهران شب یکشنبه ۹ آبانماه
کنسرت انجمن موسیقی ملی شب ۱۰ آبانماه
در محل های ذیل فروش میرسد:
مقارن بولا (زبورسل) : چهارراه لاله زار
شیرینی فروشی شیرین : خیابان لاله زار
آجیل فروشی فرد : خیابان لاله زار
تجارتخانه کاشانی : چهارراه مغیرالدوله
مقارن آیتا : چهارراه لاله زار
کافه یاس : مقابل مجلس

هیستدر میگویم که در
پست و نهم بهمن ماه سال
۱۳۳۴ بنظر نمایندگان مجلس
و رجال سیاست و اکثریت ملت
ایران چنین رسید که دولت
باید باتمام قوا بکوشد و هر
گونه سوء تفاهم را با دولت
دوست و همسایه و متفق بزرگ
ما روسیه شوروی بر طرف
سازد. آرزوی قلبی هریارانی
این بود در نظر رجال سیاسی
و پیشوایان شوروی کاملاً روشن
گردد که ملت و دولت ایران
بدون کامل و تردید خواهان
تفاهم و دوستی خالصانه با
شوروی هستند و درین هدف
خود هیچوجه قصد تبارف
ظاهری و سیاسی با فی ندارند.

میخواستند این حقیه توضح
شود که ملت و دولت ایران هرگز
پسروی از سیاست یکجانبه که مورد
اندک نگرانی های سیاسی نشود نخواهد
کرد و یگانه ملت را که سیاست عادلانه
عادل خواهد بود که روی شرافت
و صداقت مقابل و عاری از هر گونه
خنده سیاسی و تبعیض و مستند با احترام
کامل منافع مشروع طرفین باشد.

چون این منظور روش سیاست
خارجی را باطل می کند از نظریات و
تعلیمات خردمندانه اعلیحضرت همایون
شاهنشاهی کسب کرده بودم و باناس
کامل که با قاطعیه طبقات مردم داشتم
و باناجارب یکسر سابقه خدمتگزاری
که اندوخته بودم بخوبی تشخیص دادم
اینست همینکه در تاریخ بهمن ماه ۱۳۲۴
بمجلس نمایندگان از طرف ترین الشرف
همایونی اختصار تشکیل دولت را پیدا
کردم در اولین جلسه هم نمودم این
منظور اساسی را تقبیل کنم پس بیدرنگ
با سب اجازه از حضور ملوکانه در
صدور آمدیم بهر اهی هیئت شخصاً بکسیر
مالک شوروی عزیت کنم و هدف
و نمای واقعی و صمیمانه ملت ایران
و امتیاز بسم اولیای شوروی برسانم
و در نظر رجال بزرگ آن کشور کاملاً
هیان سازم که سیاست دولت ایران
نسبت بشام متفکین بخصوص نسبت
به شوروی که همسایه دیوار به دیوار
طرف معاملات اساسی بازرگانی ماست
بدون اندک تردیدی صمیمانه و دوستانه
است و ما حاضریم هر گونه تصمیم
مشروع شرافتمندانه بدهیم که در
آینده هم روش ما همین خواهد بود
و معظنات و تپتها و تحریکات نخواهد
توانست آنرا بهم زند.

خواستن من و همراهم دولت
معظم شوروی را به همکاری کامل اقتصادی
و اجتماعی که برشالوده اعتدال و
صداقت مستحکم شده باشد دعوت
شده مشکلات را با مبادا کرات دوستانه
و مستقیم چنانکه توصیه شورای امنیت
هم مؤید آن بود حل و فصل نمایم.
باید بیدرنگ بگویم که با وجود
سوء تفاهم هایی که ریشه آن از
گذشته بود و رجال خردمند و ورزیده
شوروی بخصوص شخص ژنرال الیسیم
استالین نظریات ما را با توجهی خاص
استماع کردند و باطرزی واقفانه و
حسن تدبیر و ملامت اظهارات ما را
جذب تلقی نمودند و در نتیجه بکشته

خواستن من و همراهم دولت
معظم شوروی را به همکاری کامل اقتصادی
و اجتماعی که برشالوده اعتدال و
صداقت مستحکم شده باشد دعوت
شده مشکلات را با مبادا کرات دوستانه
و مستقیم چنانکه توصیه شورای امنیت
هم مؤید آن بود حل و فصل نمایم.
باید بیدرنگ بگویم که با وجود
سوء تفاهم هایی که ریشه آن از
گذشته بود و رجال خردمند و ورزیده
شوروی بخصوص شخص ژنرال الیسیم
استالین نظریات ما را با توجهی خاص
استماع کردند و باطرزی واقفانه و
حسن تدبیر و ملامت اظهارات ما را
جذب تلقی نمودند و در نتیجه بکشته

بقیه گزارش آقای نخست وزیر از صفحه ۷

اما آنچه راجع به ماده ششم این معاهده فرمودید حکم ماده مزبور و مرحله ششم معاهده در ایران در همان زمان با کمال سرعت حقاقت بقوای شورای را در موقتی می دهد که مرزهای دولت شوروی بواسطه دولت نائی از طریق ایران مورد تهنید واقع شود و پس از اخطار دولت شوروی دولت ایران نتواند از آن جلوگیری کند در صورتیکه در حال حاضر چنین تهدیدی وجود ندارد. مذاکره بهین شکل جریان یافت ولی نتیجه ای گرفته نشد. در ضمن این مذاکرات از لزوم تعیین سفیر کبیر شوروی در ایران نیز بحث کردیم.

حاجی نیست ذکر کنم با انتظاری که ملت ایران و تمام سران آزادخواه کشور ما داشتند و با شوقی که خود من با وجود کسالتی که داشتم با همراهان بسکو شافته بودیم ایران را بر خود تاجه پایه نائی آور بود. فردای آن روز یعنی سه سوم اسفند ۱۳۴۴ بوجوب دعوت بصرانه که از طرف جناب مولوفت بر پا شده بود به وزارت خارجه رفتم کیس های ملی شوروی و سفراء خارجه نیز حضور داشتند در اول ملاقات تلتر خودم را از جریان مذاکره با ژنرال یسیم استالین به آقای مولوفت اظهار داشتیم و ایشان با کمال ملابت گفتند روابط ما درست خواهد شد و شرحی در این زمینه مذاکره کردند و بعد بنده کره باهمانان دیگر پرداختیم. جناب مولوفت اتمام دقت را که در حدود دو ساعت امتداد داشت با اعضاء هیئت اعزامی صحبت داشتند و در تمام این صحبت ها با کمال خوشرویی و صمیمیت از امکان دوستی صادقانه بین دو کشور بشرط تأمین منافع طرفین بحث میکردند و اظهار امیدواری نمودند که آقای ویسکی و آقای اسمیرنوف-فر کبیر سابق شوروی در ایران در عداد دعوت شدگان بودند.

روز شنبه چهارم اسفند ۱۳۴۴ با آقای مولوفت ملاقات خواستیم و مذاکره جدی و مفیدی جریان یافت و موضوع تعلیه قوا و قضیه آذربایجان از سر نو مطرح گشت آقای مولوفت قشقه ایران را مقابل من نهادند و صحبت از نفت به میان آوردند و سیاست ما را در این باب سیاست یکجانبه و تبعیض نامیدند اظهار داشتند که امتیاز نفت جنوب در ۱۹۰۱ یعنی قبل از مشروطیت ایران داده شده و دولت مشروطه ایران مشمول آن نیست و آنوقت هم با شرایط آن زمان سیاست تبعیض نسبت بدولت روسیه در کار نبوده و اکنون نیز این موضوع بطور مسلم مبتنی بر سیاست تبعیض نمی تواند بشود.

و در باب امتیازی که حالا صحبت میشود البته من بوجوب قانون اساسی ایران و قانونیکه اخیراً در منع مذاکره مربوط با امتیاز نفت از مجلس شورای ملی گذشت میفرمایم وارد مذاکره بشوم اگر راه برای مذاکرات اقتصادی بواسطه سیاست دوستانه شوروی که از آن جمله تعلیه ایران است باز گردد البته اقداماتی برای وارد شدن به مذاکرات اقتصادی بین دو کشور بعمل خواهد آمد.

بالاخره آقای مولوفت در ضمن تذکری ای که متن آن بر سر نوشته شده بود بمن دادند و اظهار داشتند که دولت شوروی بوجوب این تذکره به اهتمام کرده است تقاضا حاصل گردد و بیشتر از آنچه گفته شده مساعدت مقدور نخواهد بود.

در این تذکره به اظهار داشتند بودند بواسطه مشکلاتی که موجود است فعلاً نمیتوانیم امر تعلیه را در تمام ایران عملی کنیم ولی بعضی نقاط تعلیه خواهد شد و در باب آذربایجان اظهار کرده بودند برای حل قضیه آذربایجان ممکن است دولت آذربایجان باستناد وزیران و جناب وزیر امور خارجه تشکیل یابد و رئیس آن هم ستاندارداری از طرف دولت مرکزی داشته باشد و مراسلات با مرکز فارسی جریان یابد در باب نفت هم دولت شوروی حاضر است از درخواست امتیاز صرف نظر کند و یک شرکت ایران و شوروی بنسبت پنجاه و یک سهم شوروی و چهل و نه سهم ایران تأسیس گردد در صورتیکه در مذاکرات که در گذشته بین طرفین در این باب توسط آقای آهی سفیر کبیر ما در مسکو بعمل آمده بود موضوع شرکت را رد کرده بودند و در این موقع اظهار می داشتند که این مساعدت را محض ایراز کمال حسن نیت عمل میاورند.

با وجود نهایت علاقه و اهتمام که همکاری با بعل تقاضا و پیدا کردن تفاهم داشتیم قبول این شرایط با وجود اقبال احترام و حسن تقدیر نسبت به حسن

یت مقامات شوروی بحکم قانون برای ما نامقدور بود و با کمال تأسف ناچار شدیم روی اصل تعلیه ایران و لزوم کمک معنوی دولت شوروی در حل قضیه آذربایجان بایستیم بدیهی است ما با نهایت خلوص باغاز مذاکرات در ایران راجع بامکان شرکت نفت حاضر بودیم ولی بدون تعلیه ایران و حل مشکلات دیگر راه این اقدام برای ما بسته بود و هیچگونه طریق قانونی نداشتیم پس قراردادیم در همین زمینه مطالب خود را بشکل تذکره بنویسیم و بفرستیم.

بعد از این تذکره ها مراسلات فیمابین در همین زمینه ادامه داشت. روز بعد تذکره ای جدیدی رسید که چون پیشنهاد های شوروی را طرف ایرانی قبول نکردند است دولت شوروی پیشنهاد خود را در باب شرکت نفت پس میگردد و امتیاز نفت شمال ایران را میخواند. در جواب این تذکره به پاسخ داده شد که موضوع شرکت نفت از طرف هیئت رد نشده است منتها چون بوجوب قوانین ایران باید این قبیل شرکتها تصویب مجلس شورای ملی برسد در صورتیکه دولت شوروی قوای خود را از ایران قوی خارج نماید این عمل فرصتی نخواهد بخشید که مقدمات مذکور در این امر در تهران فراهم گردد تا با توافق طرفین در شرایط شرکت مزبور مقوله: نه برای تقدیم مجلس تهیه شود. روز سه شنبه ۱۷ اسفند ۱۳۴۴ يك ملاقات سوم از جناب مولوفت خواستیم و یکبار دیگر برای حل مشکلات فیمابین اهتمام کردم و کمک ایشان را تقاضا نمودم ولی بعد از آنکه با کمال سرعت و مهارت به که داشتند در حل موافقت خاصی که به نتیجه برسد ایراز نکردند. آنکه قصد شرکت هیئت اعزامی را با ایران اطلاع دادند و نشانه وقتی برای ملاقات تودیع از ژنرال یسیم استالین تعیین کرده. در این ضمن ملاقاتی نیز بنمایندگان اقتصادی ما با جانشین کبیر بازرگانی شوروی آقای میکوفت روابط اقتصادی طرفین در آینه مطرح گشت و محاسبات و مطالبات بانکی و مالی و تجارتی مامور مذاکره واقع شد و کلیاتی نیز در باب توسعه روابط اقتصادی طرفین در آینه مطرح گشت و یادداشتی در این زمینه بشارتیه تسلیم و بعد هم نامه ای در این باب آقای مولوفت کبیر امور خارجه نوشته شد اما بدیهی است که مقدمه حل قضایای اقتصادی هم قضایای سیاسی بود.

در این بین دوم مارس ۱۹۶۶ فرارسیه و با وجود این سوابق هیئت اعزامی ایران هم مامور تمام ملت ایران و همه جهان انتظار داشت ژنرال یسیم استالین که حامی آزادی ملتها است و قرار داده گانه را تصویب و اعلامیه تهران را امضا کرده است و ما بحق اورادوست بزرگ ایران میشناسیم فرمان تعلیه ایران را از قوای شوروی صادر کنند چنین خبری را با نهایت بیسیری بی چشم ولی و تنی خبر تعلیه ناقص بعضی ولایات را در روزنامه ایروسنیا منتشر در مسکو خواندیم بنهایت درجه متانی و مبهوت شدیم و روز بعد اعتراض نامه ای بدولت شوروی تسلیم نمودیم و در ملاقات با ژنرال یسیم نیز که روس ماست و مطالب و بارها با ایشان مطرح شد این اعتراض را شفافا هم بیان کردم. در این اثنا اخبار ناگوار در باب تجاوز عده بنام دموکرات در صفحات کیلان از ایران رسید و تذکره تنی برای اطلاع مقامات شوروی و اینکه در تهران از فرستاده شدن قوای نامرئی دولتی ما منت بعمل آمده ارسال داشتند و در شب میانی ژنرال یسیم این موضوع اشفا اظهار نمود. از ذکر این خبر شخص استالین و مولوفت تعجب کردند و جناب مولوفت گفتند دستور داده ام تحقیق شود.

موقتی که صحبت تودیع بیان آمد آقای استالین گفتند در نظر است که مهمانی باقتضای هیئت اعزامی ایران داده شود و خواهش کردند مسافرت بنساختار انتداین جانب نیز با احترام دعوت دوستانه ایشان قرار بتأخیر مسافرت دادم و سه شنبه شب چهارم اسفند با محبت تمام اعضاء هیئت اعزامی در مهمانی باشکوهی که در کاخ کرملین فراهم شده بود حاضر شدیم.

در این مهمانی گذشته از شخص ژنرال یسیم استالین و جناب مولوفت عده ای کبیر و مارشالهای عالی رتبه شوروی بانضمام آقای سادچیکف سفیر کبیر جدید شوروی در ایران حاضر بودند.

سر شام آقای مولوفت بنام تمام افراد هیئت اعزامی صحبت های بسیار گرم و دوستانه کردند بخصوص با اشاره ژنرال یسیم استالین بسلامتی اعلیحضرت مایوینی صحبت نمودند و آرزوی دوستی و تفاهم بین دو کشور اظهار داشتند.

اینجانب بنام هیئت اعزامی تشکرات صمیمانه کردم و در ضمن چنین گفتیم با اینکه آقای مولوفت این بیانات پر از مهر و محبت را فرمودند انفس در باب حل مشکلات مساعدت نشان ندادند. بعد از صرف شام در تالار دیگر صحبت های دوستانه بین اعضاء هیئت و مقامات شوروی بعمل آمد و از آن جمله خود ژنرال یسیم استالین بیانات بسیار دقیق و حکیمانه که نمونه وسعت نظر و علو افکار سیاسی ایشان بود در باب لزوم اصلاحات و رفرمها در ایران نمودند در پاسخ ایشان اظهار داشتیم تاکنون تأثیرات جنگ و تغییر آتی رژیم سابق و اختلال امور کشور بعلت فقر و نظایر آن مجال برای اصلاحات اساسی بدولت ایران نبخشیده و اکنون که دولت من مهیای رفرمهای اساسی و تأمین زندگی گانی مرفه و عادلانه برای مردم ایران است بواسطه عدم مساعدت دولت شوروی با تعلیه نکردن ایران از نیروی خود و مشکلات دیگر کار اصلاحات بسیار سخت و دشوار خواهد بود و دولت شوروی با حسن نیت و یک اقدام میتواند مشکلات را از پیش راه ما بردارد و در اینصورت البته اصلاحات اساسی در داخله ایران رونق خواهد یافت و سیاست خارجه ایران روی اصل موازنه و دوستی صادقانه بدولت شوروی خواهد بود و ژنرال یسیم استالین این نظر اصلاحی دولت را تأیید و تصدیق کردند ولی راجع به تعلیه ایران جواب مساعدی ندادند.

بعد ما را بدین نیلی که از قهرمانی سینطیر سربازان شوروی حکایت میکرد بردند و سپس ایشان را وداع گفتیم روز پنجشنبه شانزدهم اسفند مسکو بیاوردیم حرکت دردم موقع حرکت باز جناب آقای مولوفت بازرگانی کبیر برای خارج به برای مشایعت در فرودگاه که به بیرقهای طرفین مزین بود حاضر بودند و کاردار احترام با موزیک مراسم سلام را مانند روز ورود بعمل آورد و آخرین سخنان آقای مولوفت این بود که روابط بین ایران و شوروی خوب خواهد شد و البته این سخنان بهترین بدرقه مایود در عرض راه مامورین شوروی خواهد است البته کار و خواه در باد کوه نهایت محبت و احترام را در حق ما بدولت داشتند. در خانه باید بگویم اگر چنانچه اظهار داشتیم مذاکرات مانع مطلوب را نبخشید البته این اظهارات نباید دلیل بر آن گردد که تنها عقیده شخصی من بلکه نظر تمام وطن پرستان و دور اندیشان ملت ایران است که ملت ایران و شوروی بحکم عوامل زیاد تاریخی و همبستگی طبیعی و جغرافیایی و احتیاج متقابل اقتصادی و معنویات فرهنگی و اجتماعی باید با یکدیگر دوست صمیمی گردند و روابط آنان باید روی اصل صداقت و احترام کامل متقابل که لازمه صلح ملل است استوار شود هدف منشور نیز همین گونه روابط صادقانه و عادلانه صلح جوانه است تا جهان و مردم جهان از آسیب جنگ و خونریزی معون بمانند. بحکم این مقدمه من هرگز از تحکیم روابط دوستانه بین دو کشور مایوس نیستم و نتوانم بود و این هدف را همواره خواهم داشت.

در اعلامیه ای که در خانه اقامت ما در مسکو صادر شده نیز همین آرزو بوضوح اظهار شده است و امیدوارم این چنین دوستی بی شائبه بین دو کشور عملی گردد و بسیار غرورمند که شخصی مانند آقای سادچیکوف که مرد سیاست مدار خیرخواهی است بسفارت کبیرای شوروی در تهران تعیین شده و امیدوارم توسط ایشان روابط دوستی روز بروز استوار خواهد گردید. تهران ۲۰ اسفند ۱۳۴۴

اینک بعد از قرائت گزارش کلی و مختصری بر پردازم بقرائت متن تذکره ها که بین طرفین مبادله شده و شاید از لحاظ نوعیت رسوم سیاسی مقتضی نبود همه آنها را در چنین موردی بی پرده با اطلاع عامه برسانم زیرا هر سخن جایی و هر نکته مقامی دارد ولی بسکه بدیهاتانه مردمان معول خودکام و بی ملاحظه در باب این مذاکرات شایعه و تهمت را در انداختند و افکار مردم را منحرف و مردم ساختند ناچارم برای روشن شدن حقایق از مراسم و ملاحظات بگذرم و جریان امر را بگویم تا نمایندگان متضرر و تمام افراد ملت ایران از آن آگاه گردند و قضاوت نمایند نه اینکه تریب شایعات را بخورند و باز بیهوده فیرنگ معدودی شاید خود پرست و کم ظرف گردند.

مطلبی که در اجتماع این گزارشها باید مورد توجه خاص واقع گردد و آقایان محترم از روی ذوق و عوش و حسن تشخیص دریابند اینست که در تمام جریان مذاکرات اساس نظریات و هدف

معابر از این دواصل بود:

اولاً - اهتمام خاص صمیمانه برای جلب رضایت و موافقت همسایه محترم ما حتی در مسائلی که قضاوت در آن مسائل حق طلق ما بود و تنها بحکم احترام نسبت بتسایل دوست و متفق خودمان به توصیه و مشورت آنان ارزش مخصوصی قائل میشدیم.

ثانیاً - در سرنا سرنا مذاکرات عملی شدن و تحقق هر گونه توافق فیمابین را گذشته از تقاضای تعلیه کشور از نیروی شوروی مشروط با مطابقت با قانون اساسی ایران و تصویب مجلس شورای ملی شاختیم بدین معنی که مذاکرات و مقاولات ما بحکم این اصل بدون انطباق با قوانین کشور و تصویب مجلس هیچگونه ارزش قانونی نداشتند. اینک متن اولین تذکره ای که در نتیجه مذاکرات شفاهی فرستاده شد:

«چنانچه در موقع مذاکرات روز ۲۳ فروردین نشان نمودم حل مشکلاتی که فعلاً در ایران پیش آمدند و مهمترین آنها مربوط با انتخابات دوره پانزدهم مجلس شورای ملی و جریان حوادث آذربایجان ایران است ارتباط کامل با موضوع تعلیه ایران از قوای شوروی و سایر متفقین دارد زیرا برای انجام هر گونه اصلاحات در زمینه روابط سیاسی و اقتصادی فیمابین دو کشور باید طرح های مربوطه تنظیم و تصویب مجلس شورای ملی برسد و تا زمانیکه قوای متفقین خاک ایران را تعلیه نمایند بوجوب قانون منع انتخاباتی که در مجلس چهاردهم گذشته انتخابات دوره پانزدهم مجلس صورت نخواهد گرفت.

بنابراین اگر دولت اتحاد جماهیر شوروی واقعا متسایل باشد که با دولت فعلی از طریق دوستانه همکاری که بدولت دراز رفیع محظورات و مشکلات موجوده کمک نماید و اصلاح روابط ایران و شوروی را با رعایت قانون اساسی کشور ایران عملی سازد ناگزیر باید با دولت من در حل مشکلات معاضدت نماید و با تعلیه خاک ایران موضوعات انتخاباتی دوره پانزدهم مجلس شورای ملی فراهم و در انجام مقاصدی که در نظر است تسهیلات لازمه مهیا گردد و اینجانب یقین قطعی دارم که با این اقدام دوستانه دولت شوروی مقدمات یک دوره نوین و درخشانی در روابط فیمابین فراهم خواهد گردید که قطعاً بصلاح و سود هر دو کشور خواهد بود.

موضوع آذربایجان آذربایجان از بدو تاریخ ایران بنی حد اقل از ۲۵ قرن با بیطرف جز لاینکه ایران و از لحاظ شوکرانی ایده مولووی (یعنی نوادی و آمل سیاسی) و کلیه عادات و رسوم ملی در طی این مدت کاملاً ایرانی بوده و در ادوار گذشته حتی یک مدت کوتاهی هم در تاریخ این کشور دیده نشده است که در آن دوره صحبت از یک ملیت خاص غیر ایرانی در آنجا به میان آمده باشد و از حیث زبان هم با اینکه امروز مکالمه مردم زبان ترکی است ولی در تمام مدت ۲۵ قرن نوشته ها و زبان ادبی در آن دیار به فارسی بوده و دوره ایراسراغ نداریم که مردم آنجا بترکی چیزی نوشته باشند و یا به ترکی کتاب درسی یا ادبی یا تاریخی قایل گردند. لیب کرده باشند یا مردمی هائی برای تدریس زبان ترکی وجود داشته باشد. آذربایجان بحکم سوابق تاریخی و قانون اساسی جزو لاینفک ایران است و هیچگونه مجوز تاریخی یا قانونی برای نفی این حقیقت و تخریب اقدامات خلاف قانونی که در آنجا بعمل آمده و موجب وارد شدن لطمه بشمایت اراضی ایران گردیده وجود ندارد. عملیاتی که از چندین باینطرف بدون مقدمه و سابقه در آذربایجان به عمل آمده از قبل اعلان حکومت خود مفتضاری و تشکیل دولت مجلسی بر خلاف نص صریح قانون اساسی و خلع سلاح و اخراج قوای دولتی و قوای تأمینیه از قبیل ژاندارم و پلیس - ادعای ملیت و زبان مخصوص ملی برای آذربایجان اخذ مالیات و سر باز گیری تصرف بسیاری از شهرها و دهات آذربایجان - تصرف ادارات دولتی و بانک ملی و عملیات تجاوز کارانه دیگر - تغییر و اخراج یا توقیف کارمندان مسئول و امثال این قبیل عملیات کاملاً برخلاف قانون اساسی و کلیه مقررات کشور ایران بوده است و اگر بدین روش ادامه یابد کار عملاً منجر به تجزیه خواهد گردید بدیهی است هیچ نهضتی از هیچ راهی قابل تألیف اصول استقلال و تمامیت ارضی و قانون اساسی ایران نیست.

۳ - در یک مسیر موقتی که مشکلات عظیم از هر سو بکشور ایران آور گردیده است میهن پرستان

ایران که دوستی صمیمانه با دولت شوروی را شرط اول حل مشکلات سیاسی ایرانی دانستند تمایل کردند باینکه اینجانب زمام امور کشور را بدست گیرم و دولتی برای انجام امر این دوستی تشکیل دهم و آنچه اینجانب شخصاً از تماس با مامورین محترم شوروی و آثار و فرائض دیگر استنباط نمودم این بود که می توان راه حل دوستانه ای برای مسائل مذکور در بالا پیدا کرد.

از این رو با اطمینان وافر بیابخت کشور بزرگ شما آمدم و اکنون یکبار دیگر بصراحت میگویم که مرا من تأمین دوستی پایدار و تحکیم روابط سیاسی و اقتصادی و فرهنگی بین دو کشور است ولی شرط اساسی برای حصول موفقیت کامل در این منظور که متنتاً آرزوی ملت ایران است این است که قوای شوروی خاک ایران را تعلیه نمایند و مسئله آذربایجان نیز بطوریکه که یک ترین لطمه بحق حاکمیت و استقلال و تمامیت ارضی ایران وارد نگردد حل شود. آنچه بنظر اینجانب میرسد موضوع آذربایجان باز رعایت شرط اصلی مربوط به حفظ استقلال و تمامیت ارضی ایران با اجرای یک رشته اصلاحات بشرح زیرین قابل حل است:

۱ - اعلان عفو عمومی برای کلیه اشخاصیکه در نهضت خود مختاری آنجا شرکت داشته اند.

۲ - انتقال قوای انجمن ایالتی بداشتن اختیارات زیرین:

الف - حق نظارت در تنظیم بودجه محلی و در خرج و دخل مالیاتی.

ب - ضم مالیات محلی برای مصارف محلی از قبیل راه سازی و امور فرهنگی و بهداشتی و غیره.

ج - حق نظارت در فروش و تغییر و نقل و انتقال املاک عمومی دولتی در استان آذربایجان باینجه تمامیت استانی را موجوده در این باب.

د - اظهار نظر در تعیین رؤسای پاره ای از ادارات دولتی از قبیل شهرداری و رئیس فرهنگ و رئیس شهربانی و رئیس بهداری حتی استاندار.

بطور کلی دولت من خواهد کوشید احتیاجات محلی و تقاضاهای مشروع قاونی انجمن ایالتی را برای هر گونه اصلاحات مورد توجه قرار دهد و فوراً به آن ترتیب اثر دهد.

در هر صورت آنچه اینجانب فکر میکنم برای عملی کردن یک رشته اصلاحات اساسی در کشور و تهیه مقدمات برای دوستی واقعی بین دولت و توسعه و انجام مسائل اقتصادی تعلیه ایران ضرورت فوری خواهد داشت و ملت ایران کاملاً با یک چنین سیاست موفق و همراه خواهد بود.

در این بین که مامشول مذاکرات و مراسلات بودیم با کمال تأسف اخبار ناگوار در باب توسعه هرج و مرج و تجاوز و حملات دسته های مرموز موسوم به دموکرات تحت حمایت قوای شوروی به حدود گیلان رسید و در نتیجه در ضمن مذاکرات این موضوع را برجال شوروی اظهار نموده و یادداشت ذیل را هم فرستادم:

تعیین مذاکرات شفاهی و تذکره های اینجانب برای آنکه هیچگونه تردیدی در صحت اظهارات و مطالبی که تاکنون تذکره کرده ام باقی نماند خاطر آن جناب را بشکات زیر جلب مینمایم.

۱ - اوضاع کنونی آذربایجان جز هرج و مرج و اغتشاش و تهیه زمینه مساعد برای ایجاد اوضاع مشابه در سایر ایالات و ولایات ایران نیست و دیگری ندارد و برای هیچ دولتی قدر و نخواهد بود با این ترتیب نظم و آرامش را در کشور برعهده گیرد. چند روز قبل از حرکت من بسمت مسکو پیشه وری ضمن اعلان سر باز گیری با اهالی آذربایجان اعلام میداد که باید خود را برای حرکت بطهران و واژگون کردن حکومت مرکزی آماده و مهیا سازند.

۲ - در موقتی که اینجانب در مسکو با مقامات عالی اتحاد جماهیر شوروی برای بهبود و تحکیم روابط و مناسبات بین دو کشور مشغول بحث و مذاکره هستم مطابق تلگرافی که اخیر رسیده است دستجات مسلح آذربایجان مهاجرات خود را بسمت کیلان شروع نموده اند. قصد هست بران تصرف کرده با دو کامیون افراد مسلح بگراوند خله برده آنجا را نیز تصرف میسوند. چون در تمام کیلان بواسطه وجود قوای شوروی بیش از دو گردان ژاندارم وجود ندارد و باز بواسطه وجود نیروی شوروی این دو گردان هم آزادی عمل ندارند و مقامات محلی شوروی هم از موافقت با دولت مرکزی در اعزام قوای امدادی مضایقه مینمایند هیچگونه وسیله برای دولت در جلوگیری از حمله و مهاجرات

متدرین دردست نیست و اهالی کیلان در نهایت تشویش و اضطراب بسر میرند. مراتب فوق را با اطلاع آن جناب میرسانم و خواهشمند دستور لازم صادر نمایند که مامورین نظامی شوروی در کیلان (۱) از آزادی عمل ژاندارمهای ایران در کیلان ممانعت نمایند (۲) و موافقت نمایند قوای امدادی از مرکز برای ایجاد امنیت بکیلان اعزام شود.

فردای آنروز یعنی در تاریخ ششم فروردین تذکره ای زیرین از طرف جناب آقای مولوفت واصل شد که عیناً میخوانم:

۱ - راجع باوضاع آذربایجان ایران - نظر بوضعیت مشکلی که برای دولت ایران پیش آمده است راجع به موضوع آذربایجان پیشنهاد زیرین را بطور تفاهم و اذتفاق مینماید:

۱ - در استان آذربایجان حکومت خود مختار برقرار میگردد این حکومت در استان عبارت خواهد بود از انجمن ایالتی آذربایجان دولت ایالتی آذربایجان که از طرف انجمن انتخاب خواهد گردید و در ولایات انجمن های ولایتی و کبیته های اجرائیه آنها انتخابات انجمن ها بر طبق مقرراتی بعمل خواهد آمد که فعلاً در آذربایجان وضع شده است.

دولت ایالتی آذربایجان تشکیل میشود از نشست وزیر و وزاران محلی های کشاورزی - پیشه و هنر بازرگانی کشور (با یک عده معینی قوای ملی که برای حفظ امنیت عمومی ضرورت داشته باشد دارای کار فرهنگ - بهداری و همچنین ادارات حمل و نقل و شهربانی و دوایر دادگستری و دادستانی.

۲ - اهالی آذربایجان حق خواهند داشت در امور اداری محلی و تدریس در مدارس و معاهد کات و غیره از زبان محلی استفاده نمایند.

۳ - نخست وزیر دولت ایالتی آذربایجان در عین حال سمت استانداری استان آذربایجان را خواهد داشت که با تصویب دولت ایران خواهد بود.

فرمانده پادگان نظام ایالتی آذربایجان از طرف دولت ایران باجوب موافقت دولت ایالتی آذربایجان تعیین نموده در دست تفرات واحدهای نظامی اصول دستجات ملی محلی معمول خواهد گردید ارتباط دولت ایالتی آذربایجان با مرکز از طریق فارسی خواهد بود.

۴ - در مورد تعیین قوای ایالتی و در احوای بودجه آذربایجان ایران ۷۰ درصد عواید آذربایجان بپردم دولت ایالتی آذربایجان تخصیص داده خواهد شد.

۵ - دولت ایران آزادی عمل تشکیلات دموکراسی را از قبیل حزب دموکرات آذربایجان ایران و اتحاد پیشه وران و غیره را در آذربایجان ایران تأیید مینماید.

۶ - در موقع انتخاب مجلس شورای ملی بنماد نمایندگان آذربایجان به نسبت جمعیت واقعی استان مزبور افزوده خواهد شد.

دوم - راجع با امتیاز نفت - دولت شوروی بی ای حسن استقبال از تسایل دولت ایران حاضر است از پیشنهاد واگذاری امتیاز نفت در نواحی شمال ایران صرف نظر نماید و در عوض پیشنهاد میکند شرکت مضطط ایران و شوروی برای اکتشافات و استخراج و مشتقات نفت در شمال ایران تشکیل شود. بین ترتیب که ۵۰ درصد سهم متعلق بصرف شوروی و ۴۹ درصد متعلق بصرف ایران خواهد بود.

سوم - راجع بتوقف قوای نظامی شوروی در ایران - دولت شوروی در نظر دارد از تاریخ دوم مارس سال جاری بخروج خود از بعضی نواحی ایران شروع نماید و اما راجع به قه قوای شوروی این قوا موقتاً بر طبق عهدنامه ایران و شوروی منسوخ ۲۶ فوریه ۱۹۲۱ در ایران خواهد ماند و قوای شوروی موقتی خاک ایران را بکلی تعلیه خواهند نمود که دولت ایران بکلی اقدامات خصمانه و تبعیض (ریسرس میناسیون) نسبت بدولت شوروی از بین ببرد و در شمال ایران آرامش برقرار نماید و سیاست دوستانه نسبت بدولت شوروی ایجاد نماید.

در پاسخ این تذکره ای که در این موقع لزومی برای تعلیل و توضیح آن نمی بینم در تاریخ ۷ اسفند تذکره ای ذیل بجناب مولوفت فرستاده شد.

مقدمه باید با کمال وضوح و صداقت راز روی عقیده بگویم که برخلاف بعضی شایعات زمینه دوستی ایران و شوروی در تمام ایران کاملاً فراهم است و آن زمینه را با لاندک تدبیر و از بین برداشتن حلی سوء تفاهم های بی لزوم میشود فوراً در تمام ایران بسط داد و برعکس منتهای دیگر مانند ادامه توقف

بقیه گزارش آقای نخست وزیر از صفحه ۸

قوای شوروی یا ایجاد خودمختاری در داخل ایران بطور قطع دوستی و همبستگی را که باید در قلوب مردم ایران جایگزین شود و ریشه دوانده افشرد و خاموش و طمران آنرا نگران و مایوس خواهد نمود.

شک نیست که اکثریت ملت ایران پس از حصول اعتماد کامل نسبت به اینکه هیچگونه تهدید از ناحیه اتحاد جماهیر شوروی متوجه تمامیت و استقلال ایران نیست بدون تامل و دودستی و همکاری صمیمی ملت شوروی خواهد گردید و این مقصود را دولت من با بودن شرایط مساعد میتواند کاملاً اطمینان بدهد و عملی کند.

در موقع آذربایجان باردیگر توجه مخصوص آن جناب را باین نکته جلب مینماید که اعلان خود مختاری و تشکیل دولت در آذربایجان که از قدیم الایام جزء لاینفک ایران بوده علاوه بر آن که چنانکه سابقاً گفته شده مخالف صریح قانون اساسی ایران است مشکلات فراوانی بوجود خواهد آورد که هیچ دولتی در ایران نمیتواند بر آن مشکلات فائق آید.

قانون اساسی ایران در نتیجه انقلابات و فداکاریهای ملت ایران بوجود آمده و تنها سند ملی دوره مشروطه جوان ملت ایران است و اگر خلاف آن در یک قسمت از کشور ظاهر شود هیچ ضامنی مافی نخواهد بود که در ایالات دیگر تحریکاتی برای گرفتن نتایج مشابه بوجود نیاید.

باید در نظر داشت هر گونه تغییر در قانون اساسی بحکم قانون مزبور باید با دعوت و تأسیس مجلس موسسان و مراجعه بانکار عمومی ایرانیان بعمل آید.

بنابر این چون تشکیل دولت محلی و تعیین وزراء، مخالف صریح قانون اساسی ایران است دولت مرکزی نمیتواند موافقت نماید فقط روسای بعضی ادارات و حتی استانداران با موافقت انجمن ایالتی تعیین شوند.

اماد براب نسبت مالیات و امور فرهنگی و غیره البته پس از تشکیل انجمن یالتی با اختیاراتی که انجمن دارد ترتیب مقتضی با موافقت انجمن داده خواهد شد و اما راجع بتخلیه ایران اینکه هنوز مقامات محترم شوروی با خروج کامل قوای خود از ایران تا دوم مارس موافقت ندارند مورد نهایت تأسف است.

اینجا باید بدو مذاکرات با وزیرالیم استالین مخصوصاً خاطر نشان ساختم که قصد من حل دوستانه مسائل و جلب توافق دولت بزرگ شوروی نیست.

بنامم حیاتی ایران است و گمان کردم که احتیاجی باستناد بهواد مقدرات و مهادت نیست ولی چون با اینحال در یادداشت اخیر اشاره به نامه ۲۶ فوریه ۱۹۲۹ فرموده باید لازم میدانم اظهار دارم که آماده مزبور فقط در موقعی که دولت شوروی حق میدهد قوای خود را خاک ایران اعزام نماید بدولت ثالثی ملا نخواهد ایران را وسیله تجاوز و مالت اتحاد جماهیر شوروی قرار دهد و اقدام علی برای این مقصود بی فایده و دولت ایران هم از عهده جلوگیری از آن برنماید با اینکه مفهوم این ماده آشکار بود با دولت ایران برای اینکه عهدنامه مزبور از تصویب مجلس شورای ملی بگذرد و جای هیچگونه ابهام و تردیدی باقی نماند در این باب با مقامات شوروی وارد مذاکره شد و نماینده مختار اتحاد جماهیر شوروی در تهران بموجب فراسله رسمی خود از تاریخ ۱۲ دسامبر ۱۹۲۱ شماره ۱۶۰۰ که جز لاینفک عهدنامه ۲۶ فوریه ۱۹۲۱ محسوب میشود این موضوع را یکبار دیگر تأیید نموده است.

با این سابقه هر گز بنظر نمی رسد ماده مزبور بتواند مستند ادامه توقف قوای شوروی در ایران قرار گیرد در خانه ناگزیر باید اظهار بدارم که برای من موجب نهایت تأسف است که چنین بنظر میرسد که مواعید و صلاح اندیشیها و مطالب این جانب که حقاً نماینده کلیه وطن پرستان و آزادخواهان و تمام طبقات بیطرف ملت ایران هستم کثر جلب اعتماد مقامات شوروی را میکند تا دعای عهد معلودی که برخلاف قانون مدعی حکومت تازه آذربایجان میباشد.

اما در موضوع نفت و تشکیل حرکت ایران و شوروی این دو امر را مسئله آذربایجان و تخلیه ایران از قوای شوروی بلافاصله این قضیه برتری که مورد توافق نظر طرفین باشد اتمام باید در خانه پیشنهاد میکنم با سولیس خاصی که از صفات سیاستمداران دوراندیش شوروی است موافقت خودشان را در باب آذربایجان و تخلیه کامل ایران از قوای

و کریمیا و بار اندازها و بانکها و خطوط تلگرافی و تلفونی و جزایر متعلق بروسیه را با طبع خاطر و بلاغوش به ایران تسلیم نمود.

دولت شوروی انتظار داشت که معافاً حالاً که ایران با بهمت این رفتار دوستانه اتحاد شوروی که در تاریخ روابط بین دو دولت نظیر نداشته است پی برده و ورزش آنرا خواهند نمود. ولی چند ماه پس از عقد این عهد نامه دولت ایران در همان سال امتیاز نفت شمال ایران را در دیدنکریست نقاط مرز شوروی شرکت خارجی موسوم باستاندار اوایل واگذار نمود تا بدین وسیله لطمه ای بمنافع اتحاد شوروی وارد سازد.

راست است که این قرار داد در سال بعد بواسطه اعتراض اتحاد شوروی لغو گردید.

در سال ۱۹۳۷ مجدداً دولت ایران امتیاز نفت نواحی واقع در مرز اتحاد شوروی در قسمت خاوری بحر خزر را بشرکت نفت امریکائی واگذار نمود باز بخیال اینکه بدین وسیله لطمه ای بمنافع شوروی وارد آورده و موجبات تصادم بین اتحاد شوروی و دول متحده امریکا را فراهم سازد. این قرار داد نیز دو سال بعد بواسطه اعتراض اتحاد شوروی لغو گردید.

با تمام این سوابق دولت ایران در سال ۱۹۴۹ مجدداً امتیاز نفت نواحی واقع در جنوب باد کوبه را بشرکت نفت انگلیس و ژیلند و اکذار نمود باز اینکه لطمه بمنافع اتحاد شوروی وارد آورده و باعث تصادم اتحاد شوروی و انگلستان گردد این امتیاز فقط پس از مدت پنجسال بواسطه اعتراض اتحاد شوروی لغو گردید.

ضمناً باید این نکته را تذکرده که دولت ایران که امتیازات مشروطه بالا را بدول دیگر واگذار می نموده همواره از دادن حق امتیاز با اتحاد شوروی در سال ایران امتناع ورزیده و می ورزد.

تمام این قضایا دلالت بر این می نماید که محافل خانه ایران نسبت با اتحاد شوروی سوتفصد دارند و منتظر فرصت هستند که نسبت بمنافع شوروی لطمه وارد آورند و نواحی نفت خیز آذربایجان شوروی و ترکستان شوروی را مورد تهدید قرار دهند.

این ضمیمه نمیتوان بر حسب تصادف و اتفاق دانست که همین اواخر نیز در سال ۱۹۴۶ محافل خاک که ایرانی آقای حکیمی را که احساسات خصمانه وی نسبت با اتحاد شوروی معروف است بست نخست وزیری ایران انتخاب نمودند و آقای حکیمی همان شخصی است که در کابینه مصمم السلطنه نامبرده که یافه داشت خاصیه های راجع به دعای ایران نسبت باد کوبه و آذربایجان شوروی و ترکستان شوروی بدلفراسی پاریس اعلام نموده بود یکی از وزرای برجسته بشمار میرفت.

بطوریکه همه میدانند دولت حکیمی تا ماه فوریه ۱۹۴۶ بروی کار باقی ماند و با عملیات خود محیط روابط ایران و شوروی را مسموم ساخت.

بنابر این ملاحظاتی اتحاد شوروی مجبور است نسبت بمحافل خانه ایران احتیاط را از دست ندهد و هیچجهت تاگزیر است خروج قوای خود را از شان ایران بجهت اخیر اندزد.

وصول این یادداشت بی نهایت اسباب تکرر خاطر گردید زیرا این پاسخ ما را از مقصود دور میساخت درین یادداشت دولت شوروی یکی دو پیشنهاد نسبتاً مساعد خود را پس گرفته بود در موضوع نفت هم که قبل از مابینی درست یک سال پیش در اسفند ماه ۱۳۵۰ و سه سال اترات قدمائی توسط مرحوم آهی سفر ایران در خصوص شرکت مختلط ایران و شوروی در مسکو بمن آمده بود من نمی توانم ملایم گراتیکه منتهی بنصمیم انونی گردید و در در باب آذربایجان هم بحکم متن تکراری هیئت شنیدنی ماز و رسالت دولت شوروی سخن بیان نیاورده بلکه فقط کمک منوی از آنان خواسته بودیم و پی برده یکبار خواست ما این بود دولت شوروی از مساعدت نسبت ببران دمکرات خودداری نماید انفس در این موضوع جواب یاس آوری داده بودند بطوریکه ملاحظه فرمودیم که در ضمن مذاکرات پیشنهاد هائی را که در سابق در خصوص نفت بین دولت و کمیتهای خارجی بعمل آمده و هیچوقت صورت خارجی پیدا نکرده بود دلیل خصومت و سوء نیت ایران نسبت بشوروی شمرده بودند.

بعد از مشاوره پاسخ زیرین فرستاده شد.

بار دیگر لازم میدانم تذکر دهم که هدف دولت من با نهایت صداقت تحکیم مناسبات دوستی بین اتحاد جماهیر شوروی و ایران است و تاکنون در این راه کوشیده ام و در آتی نیز خواهم کوشید.

شک نیست که اگر دولت اتحاد جماهیر شوروی با من در این موضوع کمک نماید بمنظور اصلی که ایجاد یک دوستی محکم و خلل ناپذیر دو ملت باشد موفق خواهم شد.

۱- راجع بنفت - در خصوص تأسیس شرکت مختلط ایران و شوروی که تصور کرده اند با آن موافقت نشده است چنین نیست و باید مخصوصاً تذکر دهم که چنانکه سابقاً هم مذاکره شده است اگر در تخلیه قوای ایران از قوای شوروی و حل قضیه آذربایجان یا من کمک نمایند فرصت خوبی خواهد بود که بعد از مراجعت بهتران و با حصول توافق در شرایط تشکیل شرکت طرح لازم بمجلس شورای ملی ایران پیشنهاد گردد در این قضیه بلافاصله بنوعی که مورد توافق طرفین باشد حل شود.

مقصود آنست که تشکیل این قبیل حرکت ها ولو آنکه طرف از اتباع ایران باشد باید طبق قانون اساسی ایران بتصویب مجلس شورای ملی ایران برسد. ضمناً این نکته را خاطر نشان می سازم که اعطاء امتیاز از حقوق مربوط بحق حاکمیت و استقلال کشور است که باید بتصویب مجلس شورای ملی برسد و اگر در نیم قرن قبل یعنی پیش از مشروطیت ایران با شرایط آن زمان امتیاز داده شده باشد این امر را نمی توان فعلاً تبیین نسبت به دولت شوروی دست.

۲- موضوع آذربایجان - چنانکه سابقاً گفته ام وضع فعلی که در آذربایجان ایجاد شده مصداق صریح قوانین شور و مخالف با حق حاکمیت و استقلال ایران است نه دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی از انقلاب کبیر اکبر ۱۹۱۷ تا فرار داد سه گانه و کنفرانس وادیه تهران همیشه آنرا محسوم شمرده است.

اما در باب امور داخلی آن سامان من با کمال حسن نیت در نظر دارم هر گونه اصلاحاتی را که مطابق آرزوی مردم آن صفحه باشد تا آنجا که قوانین کشور اجازه دهد فعلی نامیوم مقصود آنست که با کمک متولی دولتی شوروی این اصلاحات در محیط صبح و آرامش وبدون منازعات داخلی انجام یابد.

۳- راجع بقوای شوروی در ایران در باب تخلیه ایران از قوای متفقین باید این نکته را متذکر شوم که مصداق اصل (۱۰۶) قانون اساسی ایران توقف و عبور قوای بیگانه در خاک ایران منوط با اجازه مجلس است و وارد در سه گانه هم نه توسط قوای متفقین در خاک ایران را در موقع جنگ اجازه داده بتصویب مجلس رسیده و چون سبق ماده ۵ از این قرارداد قوای مزبور منتها تا دوم مارس ۱۹۴۶ باید خاک ایران را تخلیه نمایند در اعلامیه تهران که با بعدی جواب وزیرالیم استالین رسیده و همچنین در نتیجه اعلانات مکرر دیگری که مقام صلاحیت دار شوروی در مد فیل پابلوفی و در این نامه آمده اند همیشه وعده داده اند نه طبعی تمهید صریح خود لویه قوای خود را از خاک ایران ببرند ادامه توقف بعد از تاریخ مزبور در خلاف تمهیدات مذکوره و برخلاف اصل ۱۰۶ قانون اساسی ایران است. و البته شاره بعضی از اظهارات در هیئت مصمم السلطنه یادداشت از طرف مشاور الملک بوده اند این نکته مسلم است که اظهارات یادداشت بعضی از مقامات و ارباب در ۲۷ سال پیش نه در نتیجه نظام دولت تزاری روسیه و نه در سن اتراب اکثریت ۱۹۰۷ و پیش از انعقاد پیمان دوستی با دولت نه در عهد شوروی سوسیالیستی بوده است نمیتواند مستند شود بدولت شوروی باین عنوانی از انجام تمهیدات صریح خود نه منی پیمان سه گانه مورخ ۱۳۰۶ و ۱۹۴۲ دایر بر خروج قیقه قوای خوش از خاک ایران نموده است خودداری و با تحمل نماید.

در تلو این مذاکرات با وجود اشکالات و موانع ما امید خود را نسبت بتخلیه ایران از دست نیندازیم و هنوز منتظر بودیم قوای شوروی در تاریخ ۲۶ مارس ۱۹۴۶ مطابق ۱۱ اسفندماه ۱۳۲۵ بر طبق پیمان سه گانه خاک ایران را کاملاً تخلیه کنند ولی با نهایت حیرت و تأثر اعلامیه ای از طرف آژانس تاس در روزنامه ایروستیا انتشار یافت که امر تخلیه تنها قسماً تحقق پیدا نمود و اخبار ایران هم مرید همین اعلامیه بود در نتیجه اینجانب بلافاصله شخصاً در نزد وزیرالیم از این من صریح بیان اعتراض

کردم و بعداً اعتراض کتبی نیز بمشغون زیرین فرستادم.

آقای کیمبر ملی در روزنامه ایروستیا شماره ۱۹۶۹ تاریخ دوم مارس ۱۹۴۶ اعلامیه ای از طرف آژانس تاس انتشار یافته است دایر بر اینکه دولت شوروی تصمیم گرفته است از تاریخ دوم مارس ۱۹۴۶ شروع بتخلیه قوای خود از نواحی خراسان و شاه رود و سمنان بنمایند ضمناً خاطر نشان نموده است که قوای شوروی در سایر نواحی شمال ایران تا روشن شدن وضعیت باقی خواهند ماند.

با استناد بشیر رسمی مذکور لازم می داند مراتب زیرین را باطلاع شما برساند:

طبق پیمان سه گانه منعقد در تهران بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و بر بنیاد کبیر در تاریخ ۲۹ ژانویه ۱۹۴۲ تخلیه ایران از طرف قوای متفقین در تاریخ دوم مارس ۱۹۴۶ حتی وغیر قابل بحث میباشد چنانکه قوای انگلیس در تاریخ مزبور کلیه خاک ایران را تخلیه نموده اند. بنابر این باقی ماندن قسمتی از قوای شوروی در پاره ای نواحی شمال ایران بیچوجه با پیمان مزبور مطابقت ندارد و بر خلاف اظهارات مکرر دولت شوروی دایر بموافقت کامل دولت شوروی با مقررات پیمان مزبور در این باب است. علاوه تصمیم اخیر دولت شوروی با قانون اساسی ایران و با قراردادهای ایران و شوروی نیز مطابقت کامل دارد.

بنابر این باید کوراً تا گزیر است با کمال تأسف بنام دولت ایران نسبت باین تصمیم دولت شوروی اعتراضی نمایم و تقاضا کنم دستور اکید صادر فرمائید که قوای شوروی هر چه زودتر کلیه خاک ایران را تخلیه نمایند. خواهشمند است اعتراضات فائحه اینجانب را نسبت بخود قبول فرمائید.

بعد از این اعتراض بارسیدن اخبار از ایران و تأیید تجاوز متجاوزین به شهرستانهای شمالی دو باره یادداشتی بمشغون ذیل ارسال داشتم.

آقای کیمبر ملی در ضمن تذکار به مورخ ۲۷ فوریه شرحی راجع بدعوت وقایع ناگوار جدید در حدود گیلان با اطلاع بنایلی رسانده بودیم که با کمال تألم و تألیف بخشی در این باب تذکرتم اخبار اخیر که از ایران رسیده معلوم میشود در پیچیدگی جدید مسلح با اسلحه جدید مانند تفنگ

خودکار و بوب و نارنجیک دستی و کامیون های متعدد ملو از اسلحه و افراد شراسی گیلان هجوم می آورند و فرمانداران و ماموران دولت را دستگیر کرده و فرق الماده اسباب وحشت و اضطراب آن سواران فراهم و امنیت کشور را مختل نموده اند از طرفی بشتیانی آنان بود قوای شوروی در ایران است و از طرفی هم مقامات شوروی در تهران با فرستادن نیروی بتأمینیه دولت موافقت نکرده اند.

مذبح تذکر نینداند که دوام این وقایع بکلی برخلاف انتظارات ملت ایران از دوستی اتحاد جماهیر شوروی می باشد و چنانچه اقدام فوری در حال گریز این وقایع بعمل نیاید اوضاع ایران بکلی بریشان و تمام مناطق کشور دچار ناامنی خواهد گردید و هیچ تئیه ای جز هرج و مرج و طغیان و عصیان حاصل نخواهد شد و بزرگترین لطمه بدوستی دولت و ملت ایران نسبت به اتحاد جماهیر شوروی وارد خواهد ساخت.

از این لحاظ بر حسب لزوم باردیگر از آن جناب تقاضا دارم دستور فوری برای تخلیه قوای شوروی از ایران صادر فرمائید تا ماموران دولت با آزادی عمل بتوانند انتظامات را در کشور برقرار کنند و اصوات لازمه که دولت در نظر دارد عملی گردد.

بلافاصله با وصول اخبار ناگوار جدید از ایران یادداشت ذیل را فرستادم.

آقای کیمبر ملی در تقسیم مراسله مورخ ۵ مارس شماره ۴۳ راجع بوقایع اخیر در حدود گیلان اینک تذکر تأسف اطلاعات اخیر را که از ایران رسیده با کمال احترام به استحضار عالی میرساند.

یکصد شش با هفتاد و سه سوار و یکصد و شصت و سه نفر از طرف شوروی وارد شده و در حدود فرماندار طالش را دستگیر کرده اند. عده دیگر از راه ارو آباد به سالم در حرکتند.

عده دیگر به سوازه کیلومتری ماسول رسیده و تئیه را تهدید میکنند و یک گروه بنامد نفری از طارم به بدیلو متری منجیل رسیده اند و قصد اشغال آنجا را دارند. قوای اندام دولتی از هر گونه فرماندار طالش را دستگیر کرده اند. مقامات شوروی در تهران با بیستاد و نیروی که سکنی بنواحی مزبور موافقت نکرده اند. بقیه در صفحه ۱۰

مقوا ارزان شد

جنبه سازم - صحنه - چندان سازم - فقط ده تن مقوا از نمره ۱ تا نمره ۷ بقیه نصف بهای مقوای روسی جزئی و کلی بفروش میرسد. کاغذ فروشی معارف پروز - راسته بازار مسجد جامع طهران ۸۷۸۵-آ ۳-۲

نیازمندیهای بشخه راه آهن دولتی ایران

بشگاه راه آهن دولتی اشیاء زیر را از طریق مناقشه خریداری می نماید.

پرونده	موضوع
۹۱۹	۱۰۰ کیلو لاجورد ۱۵۰۰ کیلو پودر سیکا
۹۳۵	۳۲۰۰۰ جین مقمر
۶۴۰	۴۰۰۰ دستگاه تلفن صحرائی
۶۵۸	یکصد و شصت ماشین تراب

شرایط عمومی و مشخصات مربوطه در بریده مناقصه واقع در قسمت کارپردازی و اموال و بارها موجود است پیشنهاد دهندگان بایستی با اخذ شرایط و مشخصات مزبور پیشنهاد های خودشان را از اول وقت اداری روز ۱۶۸۱۶۶ تا ساعت ده صبح صندوق پیشنهادها بپردازند پیشنهاد های واصله در ساعت ده صبح همان روز بازخوانده خواهد شد ۲-۲ ۷۷۲-آ

پزشکان محترم توجه فرمایید

فرص دیازیل سیلاک (سویس) در اثر تجریدی در بیمارستان های مهم سوئیس بعمل آورده اند ثابت شده تنها سولفادیاژین است که دارای هیچگونه اثر سمیت بوده و حتی با استعمال مقدار زیاد آن کمترن عوارض کشنده و کلیوی بروز نمینماید ۵-۲ ۸۷۸۶-آ

بشارت

بخیال برنی فریجیفر ساخت کارخانه

جنرال و تورز امریکا که وعده داده بودیم

وارد شد

تا تمام نشده برای خریدن بشتانید

نشانی - شرکت سهامی فریجیول جنب بهاری شهرانی خیابان سعدی تلفن ۵۱۱۷ ۸۰۵۸-آ ۱۰-۸

قابل توجه افسران نیروی هوائی

دراب بالونی سرمه ساده رسید از فرستاده نمایم. لاله زار پارچه فروشی نجات جنب جامعه بارید تلفن ۸۷۱۹ ۸۸۰۰-آ ۳-۲

بقیه گزارش آقای نخست وزیر

از صفحه نهم

بموجب گزارش دیگر مباحین به بیست و چهار کیلومتری بندر بیلوی رسیده اند. علاوه بر همه اینها در این موقع که انتظار تخلیه فوری ایران از قوای شوروی میرسد طبق اطلاع واسله يك كشتی حامل قوا الزسواصل باكو روه ایران بیست و چهار شده است.

جای تردید نیست که وقوع نام این قضایا مربوط ببقای نیروی جاهد شوروی و عدم تخلیه ایران است و باین ترتیب هیچ دولتی قادر نخواهد بود وظایف خود را در حفظ نظم و آرامش کشور انجام دهد و خلیت خود را در مقابل ملت ایران حفظ مناسبات حسن بین دو کشور ایجاد نماید.

بدیهی است بهبود اوضاع و خصوصاً تشدید روابط دوستی اقتصادی بین ایران و شوروی در اینست که دولت مرکزی ایران بتواند آسایش و امنیت را در نواحی کشور برقرار سازد و با فراغت خاطر دست بیکر رفت اصلاحات اساسی بزند.

بنابراین بازم لزوم تخلیه ایران را از قوای شوروی تقاضا داریم مقامات شوروی باین عمل جلب اعتبار و دوستی ملت ایران را خواهند نمود مانع هرج و مرج و خونریزی بیبوه خواهند شد و فرصتی برای دولت خواهند داد تا اصلاحاتی را که دولت در نظر دارد عملی سازد.

در پایان خواهشمندم احترامات فائحه این جانب را نسبت بخود بپذیرند.

باید بگویم در این جریان مذاکرات و مراسلات سیاسی که گزارش آن به نظر آقایان محترم رسید مذاکرات و مراسلاتی برای تصفیه امور اقتصادی نیابین آغاز شد و هیئت اقتصادی گفتگوهای با وزارت تجارت خارجی دولت شوروی بعمل آورد و در نتیجه آن مذاکرات یادداشت ذیل بتاریخ ۱۳۶۹۷۲۶۹۳۰۰ ریال و در اسفند ماه فرستاده شد:

میکوین لطفاً مطالعه نمایند.

مسئله مالی ۱- قرارداد مالی که پایه و اساس پایه پولی در مملکت است در دوم مارس ۱۹۴۵ خاتمه میابد و وضع نهائی حاصله از قرارداد مذکور در روز ۳ مارس با اطلاع خواهد رسید.

تکلیف زیر سپرده حاصله و دلار طلب بانک ملی باید روشن و طرز پرداخت آن معین شود.

آنچه که بزرگ طلب بانک ملی ایران میشود چون قانوناً جزو وثیقه است اسکناس قرار گرفته است تکلیف آن قانوناً معین است و باید بفراغه بانک ملی (قسمت نثر اسکناس) منتقل شود و راجع به

طلب دولاری و پرداخت آن هم باید مذاکره لازم بعمل آید.

مسئله گمرکی و مطالبات گمرکی، قسمت اول - موضوع پروتکل پس از وقایع شهر بوردو ۱۳۲۰ نمایندگان بازرگانی شوروی بدون رعایت مقررات گمرکی و انجام آیین مربوط بپروود و صدور کالا در ایران اقدام بوارد نمودن و صادر کردن کالا و فروش مال التجاره روسی در بازار ایران نمود - پس از هشت ماه مذاکره حاضر شدند که حقوق و عوارض گمرکی را بپردازند مشروط بر اینکه اجازه داده شود که کالا های خود را در ایازهای مخصوص خودشان انباشته و تحویل آن به خریداران موکول ببلایه پروانه ورودی گمرک از طرف خریداران باشد و ترتیب این بود که خریدار نمونه جنس را در نزد شورویها معاینه نموده و وجه را در مقابل دریافت سیاهه ای پرداخت و سپس سیاهه را بگمرک ارائه و اداره گمرک از روی سیاهه پروانه ورودی بدون رویت کامل جنس صادر می نمود.

مدت این قرار داد محدود به پایان جنگ و بازگشت برمان عادی بوده است با وجود اینکه جنگ خاتمه یافته هنوز بانکها آن قرارداد مقررات گمرکی رعایت نمیشود و بنظر وزارت دارائی ادامه این وضع مخالف استقلال گمرکی ایران است و تلفات آتفاضا دارد. و علاوه چون مقررات همین پروتکل هم از طرف نمایندگی تجارتي شوروی رعایت نمی گردید در تاریخ ۱۳۶۹۷۲۶۹۳۰۰ وزارت دارائی از نمایندگی تجارتي شوروی تقاضا نمود پس از شصت روز از تاریخ این نامه پروتکل را خاتمه یافته تلقی نمایند.

قسمت دوم مطالبات گمرکی:

۱- بشکامهای بازرگانی شوروی بابت يك درصد و شش درصد تمبر واردات مواد نفتی از تاریخ یکم اکتبر ۳۱ دسامبر ۱۹۴۵ مقروضند:

۲- بابت حقوق و عوارض گمرکی کالاها بیکه از شهر بوردو ۳۲ تا خرداد ۱۳۲۱ از مرزها و بطریق مختلف وارد نموده اند مقروضند.

۳- کالاها دولتی که در گمرک ضبط شده ۳۷۴۸۳۹۰۰ ریال

۴- کالاها متعلق بتجار که ضبط شده ۱۰۱۷۷۱۷۰۷۰۰ ریال

۵- خسارات وارده باینه و اموال گمرکی ۳۶۰۸۵۹۱۰۰ ریال

۶- کرایه اماکن گمرکی در شمال که در تصرف شورویها میباشد ۵۶۵۱۴۹۳۰۰ ریال

۷- خسارات وارده بفراغه دولت از حیث حقوق و عوارض گمرکی کالای

موجوده در انبارهای گمرک که بوسیله نیروی شوروی مصادره شده ۳۰۹۳۸۸۵۶ ریال

۸- کالاها صادراتی که در گمرک خاتمه های شال از بیرون ۲۰۰۰۰۰ ریال

۹- حقوق و عوارض تقریبی کالا و مواد خوارباریکه بدون انجام آیین گمرک از مرز خارج نموده اند ۵۰۹۶۸۱۰۰ ریال

۱۰- خساراتی که بکارمندان گمرک وارد شده است ۵۳۳۷۲۴۰۰ ریال

۱۱- کالا های پایایی آلانی که در خاک شوروی ترانزیتی بوده و نرسیده است تقریباً ۲۳۰۱۱۴۰۰۰ ریال

چند قلم دیگر هست در ارقام آن بعداً در صورت لزوم داده خواهد شد.

مسائل مربوط براه آهن:

۱- واگذاری تأسیساتی که در راه آهن نموده اند:

مقامات شوروی تأسیساتی در طول خط آهن نمودند که بشرح زیر است:

در بندر شاه سه اسکله بزرگ ساخته اند در تمام طول راه عماراتی ساخته اند کارخانجات تعمیر موجود را توسعه داده اند و کلیه تأسیساتی که از لحاظ توسعه ضرورت داشته بوجود آورده اند.

۲- واگذاری این تأسیسات باید معین شود - ملاحظه عمل و واگذاری هم باید مقاله نامه ای که برای تنظیم امور راه آهن تدوین شده قرار گیرد و با امریکایی ها هم راجع بواگذاری تأسیسات آن ها یک سابقه عملی انجام شده است.

۳- از بابت کرایه محمولات ارتشی هم در حدود ۲۶ میلیون ریال ۲۶۰۰۰۰۰۰ برآه آهن بدهکارند که باید تصفیه شود.

۴- راه آهن تبریز بجلقا واز صوفیان بشرفخانه را بتمام لوزام تصرف کرده اند و هیچگونه مداخله ای بامورین دولتی ایران از اول نداشته اند و ترتیب واگذاری آن باید داده شود و همچنین موضوع واگذاری خطوط آهن شمال از کرمان بیلا از یکطرف و از تریج بیلا از طرف دیگر باید عملی شود.

کارخانجات اسلحه سازی در مقدار تفنگ و مسلسل سبک و فشنگی که بابت قرارداد اسلحه سازی ساخته و تحویل شده است مبلغ - ۱۲۸۱۰۷۹۸۳ ریال ضرر خزان دولت ایران شده است که تفاوت بین قیمت تمام شده برای کارخانه و قیمتی که پرداخت آن تمهید شده میباشد و از بابت

قیمت تمهید شده هم هنوز مبلغ - ۳۰۹۳۸۸۵۶ ریال نمایندگی تجارتي شوروی بکارخانجات اسلحه سازی مقروض است.

جمع کلیه اقسام در حدود هشتصد و سی و هشت میلیون و دویست و هشتاد و سه هزار و شصت و شانزده ریال میباشد موضوع واگذاری بقیه فلهز موجود که در حدود ۶۹۰ تن میباشد بقیمت بین المللی امروز تأسیس فشنک کانی برای مسلهای سبکی که در کارخانه برای خود ایران ساخته شده و وعده آنهم داده شده بدهکار است.

رهچینی و اذاری چند ماشین و ابزار چندینیکه بکارخانه داده اند و حقوق متخصصین فنی باید تصفیه شود.

بقایای سباب معاملات برنج:

اداره غله و نان و وزارت دارائی انتظار دارد که بقایای حساب معاملات برنج را در تهران تصفیه نمایند با لال تاسف در مذاکرات اقتصادی و جواب بند کرات ما رجال شوروی بیشتر از امور سیاسی هم کوتاه آمدند تا اینکه مجبور شدیم در تاریخ ۱۵ ماه اسفند تذکری به دیگری بنمونه زیرین بفرستیم:

آقای مولوفت کیسر ملی امور خارجه بطوریکه خاطر آن جناب مستحض است قرارداد مالی که پایه و اساس مبادله پولی بین در مملکت است در دوم مارس ۱۹۴۶ خاتمه یافته است طبق مقررات این قرارداد در روز سوم ماه مارس باید تصفیه نهائی و طرز پرداخت آن بعمل آید.

در تاریخ ۲۰ و ۲۲ فوریه ۱۹۴۶ در نتیجه مذاکرات حضوری با آقای میکوین اینطور مقرر شد که مقدمه فهرستی از مسائل معوقه اقتصادی و مالی بین دو کشور تنظیم شده و بایشان تسلیم شود که مذاکرات اقتصادی نیز شروع گردد در ۲۳ فوریه این فهرست بایشان تسلیم گردید و تا امروز هیچگونه اطلاعی از ایشان در این شروع مذاکرات اقتصادی و مطالبات دولت ایران نرسیده است.

اینکه چون پایان قرارداد مالی فرا رسیده است لازم میدانم وضع نهائی این حساب را بطوریکه بانک ملی ایران تلگرافاً اطلاع میدهد باستحضار جناب عالی برسانم.

طلب بانک ملی ایران از بانک دولت شوروی تا آخر دوم مارس بشرح زیر است:

۱- طلب بطلا که مقدار آن ۱۱۹۶۷۰۱۳ گرم خالص است و ارزش آن بشرح رسی بانک ملی ایران معادل است با ۱۲۵۹۸۶۶۲۹۸ دلار.

این طلا طبق قانون زر امانت بانک ملی (قسمت نثر اسکناس) در بانک دولتی شوروی است و وثیقه قانونی اسکناس ایران محسوب می شود باید عین آن بفراغه بانک ملی ایران (قسمت نثر اسکناس) منتقل شود و پرداخت

طلب دلاری بانک ملی ایران هم هرچه زودتر بعمل آید.

در این موقع لازم میدانم که خاطر آن جناب را بطور کلی از مساعدت های اقتصادی دولت ایران بدولت دوست و همجوار شوروی نموده و خسارات هنگفتی را که در این راه تحمل نموده است یادآور شوم.

در زمستان ۱۹۴۲ که ملت ایران دچار کبود محصول و قحطی شدید بود قرارداد مالی را جم بنهیه و تسلیم بیش از شصت هزار تن مواد خوارباری بانسانیدگی تجارتي شوروی در ایران منعقد نمود که بیش از سیصد میلیون ریال خزانة دولتی ایران از بابت آن منقصر گردید.

در ۱۹۴۳ تریج منتقد کرد که در حدود سیصد میلیون ریال ضرر و خسارت انجام آن قرارداد شد.

در اجرای قرارداد اسلحه سازی دولت ایران در حدود صد و سی میلیون ریال خسارت دیده است و هنوز هم از بابت قیمتی که خود نمایندگی تجارتي شوروی تعیین و تحویل نموده مبلغ سی میلیون ریال بدهکار است.

نمایندگی تجارتي شوروی از بند از وقایع شهر بوردو استقلال گمرکی ایران را قرض کرده و برای مدت هشت ماه تمام از پرداخت کلیه حقوق گمرکی خودداری نمود و بعداً هم وزارت دارائی را تاخاتمه جنگ مجبور بانقد و اجرای پروتکلی نمود که اجناس وارداتی شوروی تحت حفاظت خود نمایندگی تجارتي شوروی در انبارهای خودشان قرار گیرد و در ضمن عمل حتی بمقررات همان پروتکل هم عمل نمود. و با وجود اینکه امروز جنگ تمام شده است بازم بمقررات تفرقه لمرکی ایران تسکین نکرده و بهمان نقش استقلال گمرکی ایران کماکان ادامه میدهد.

در تمام طول مدت جنگ نمایندگی تجارتي شوروی کلیه واردات خود را بعد اعلای قیمت بازار سیاه بفروش رسانده و از کک بدولت ایران در تنزل قیمت ها از راه فروش اجناس انحصاری از قبیل قند و شکر و قماش و سایر کالاها خودداری نمود در عین حالیکه سایر متفقین ایران بمقررات انحصاری تجارت ایران احترام گذاشته و قند و قماش و سایر کالاها را خود را بقیمتهای بین المللی بدولت ایران عرضه میداشتند و خریدهای خود را هم از بازار سیاه مینمودند نمایندگی تجارتي شوروی قند و شکر را تا کیلویی صد و چهل ریال و قماش را تا متری هشتاد و پنج ریال بفروش میرساند و از اینرو اقدامات دولت ایران در جلو گیری از بازار سیاه و اجرای ثبیت قیمتها همیشه بی نتیجه می گردید و علاوه ضبط اموال دولتی و تجار ایران چه در بنادر و گمرکات و چه اجناسی که ترانزیتی بوده یکی از اقلام مهم

مطالبات دولت و ملت ایران است که در موقع مقتضی باید مورد بحث واقع شود.

دولت ایران نظر بلزوم حفظ مراتب دوستی سیاسی و همجواری انتظار داشت از تنقیب این قرض قوانین و مقررات خودداری شود و امیدوار بود که بعد از خاتمه جنگ از جبران خسارت و فداکاری مضایقه نکردند و نمایندگی تجارتي شوروی تغییر رویه داده و نه تنها اوضاع را بصورت عادی برگرداند بلکه کلیه خسارت وارده را نیز جبران نماید و نیز باید گفته شود که نسبت به هر گونه تذکرسی هم که در این موارد داده میشد توجهی معطوف نمیکردید.

ذکر مختصر فوق از جریان اوضاع اقتصادی برای اینست که خاطر آن جناب را کاملاً متوجه سازم که دولت و ملت ایران در طول مدت جنگ صمیمانه در راه دوستی با دولت همجوار اتحاد جماهیر شوروی از هر گونه کک و فداکاری مالی که تحصیل کرده است نوق استطاعت بنیه مالی و اقتصادی ملت ایران بوده است و تحویل این فداکاری های طاققت فرساز ملت ایران انتظار ذاتی را برای آتیته از کک اقتصادی متقابل دولت دوست و همجوار شوروی ایجاد کرده است. بجزارتی توان گفت نظیر این کک های اقتصادی ملت ایران و فداکاری های که در راه دوستی سیاسی با اتحاد جماهیر شوروی متحمل شده است بامقایسه وضع اقتصادی ایران با سایر ملل در این جنگ جهانی بی نظیر و بی سابقه میباشد.

این فداکاریها و خسارت هنگفت است که مرا وادار مینماید که تقاضا بنایم مقرر دارند بتذکره ۲۳ فوریه که متضمن فهرست مسائل معوقه اقتصادی و مالی بین مملکت است و به آقای میکوین تسلیم شده ترتیب اثر داده و در حل این مسائل مهم و اساسی اقدام فرمائید و همچنین بانک دولت شوروی در پرداخت طلب بانک ملی ایران طبق مقررات بیان مالی عمل نموده و تمهیدات خود را معترم شمرده و اجرا نماید.

توجه مؤثر و اساسی آن جناب در مسائل معوقه اقتصادی چگونگی اهمیت کک های اقتصادی و مالی ایران و بدولت اتحاد جماهیر شوروی برجناب عالی روشن خواهد ساخت و یقین دارم که بسیاری از توهمات مربوط بوجود احساسات غلط و دستانه در ایران نسبت با اتحاد جماهیر شوروی هم خاتمه خواهد داد.

در پایان خواهشمندم احترامات فائحه این جانب را نسبت بخود قبول فرمائید.

احتیاج بذکر نیست اینگونه مطالبات از بابت حد اقل وجوهی بود که در دفاع مضبوط ثبت شده بود و ما بدینم این خسارت گریست از کشور زبانهای

بیکرانی که از حیث نقل مواد خوارباری و اغنام و احشام و میوه و ماهی و محصولات دیگر و اثرات تخریبی و استعمال خطوط راه آهن و سایر وسائل نقلیه و بریدن جنگلها و استفاده از کارخانه ها و انواع زیانهای دیگر در تمام نواحل اشغال شده که از کنترل دولت کاملاً خارج شده بود عاجز کشور ما گردید. امید واتی دارم به تدریج منابع ثروت عالم در نتیجه تأمین يك صلح پایدار بین المللی توسعه یابد و حسن تفاهم و همکاری واقعی در جهان جای سوزن و بده لسانی و سوء استفاده را بگیرد تا کشور ما نیز ببق مسلم خود برسن و خساراتی بجهاری با متفقین مستتر خود بخصوص همسایگان قیام نماید.

بعد از این مراسلات که عین آنها بعرض مجلس رسید و مذاکراتی که کاملاً و بی کم و زیاد در حدود مطالب همین تذکره به هاجرین داشت چنانکه در بالا هم گفتم بعد از وداع ژنرال بیسم و رجال شوروی صبح روز ۱۶ اسفند از مسکو بسوی تهران رهسپار و روز ۱۸ وارد شدیم و آخرین جمله ای که در ایستگاه مسکو از آقای مولوفت شنیدم این بود که گفتند امیدوارم روابط بین شوروی و ایران رفته رفته بهتر خواهد شد و این جمله برای همه ماها بهترین بقره بود زیرا آرزوی قلبی ما همان بوده است و هست.

اکنون اجازه می خواهم بقیه گزارش مذاکرات و مراسلات فیما بین را از تاریخ مراجعت بطهران تا ننون بطور خلاصه با اطلاع نمایندگان محترم برسانم.

بعد از ورود چون دوره مجلس چهاردهم پایان رسید بدیهی است اولین وظیفه دولت بحکم قانون اساسی این بود که بیدرنگ مقدمات انتخابات دوره یازدهم را فراهم نماید تا دوره فترت پیش نیاید ولی با کمال تاسف اوضاع آشفته آذربایجان و توقف قوای شوروی در ایران و بروز طغیان و دسته بندی در نقاط دیگر کشور که نتیجه مستقیم اوضاع آذربایجان بود اجرای این مقصود را بکلی متهم ساخته و اساساً استقلال کشور و حاکمیت دولت را بخطر انداخته بود پس ناچار نخستین کار دولت کوشش در تسریع تخلیه کشور از قوای بیگانه و خواباندن فتنه و عصیان و حل قضیه آذربایجان بود و حاجت بذکر نیست که در اولین فرصت در باب این موضوع حیاتی با نهایت جدیت وارد عمل و مذاکرات قدم و خواب راحت را بخود حرام کردم و روزها و شبها بی ناسودم و دزد برابر مشکلات نگرانی و مواعین و مضلالت باور نکردنی سینه سپر ساختم و بهر تدبیری دست بردم تا اولین آرزوی ملت ایران یعنی تخلیه کشور از نیروی

خروشیدن یلان دل اور ایرانی و دیهلوانان نیر و مند ترکیه

غضنر ییگنر در وزن ۷۲ کیلو

ناصر آقا در وزن ۶۳ کیلو

یاشار طوغو در وزن ۷۹ کیلو

خالد بالاهیر در وزن ۵۴ کیلو

از روز جمعه اول آبان ماه در بزرگترین استادبوم ورزشی زمستانی خاور میانه (کاخ نیر)

(محل سابق سیرک تهران خیابان فردوسی) تهران را بحرکت خواهد آورد

از روز جمعه اول آبان ماه مسابقه های کشتی بین قهرمانان ترک که اغلب آنها قهرمان کشتی اروپا هستند دایهلوانان نیرومند ایرانی در استادبوم کاخ نیر خیابان فردوسی محل سابق سیرک تهران آغاز میگردد

بلیط های ورودی همه روزه از ساعت ۳ بعد از ظهر در گیشه کاخ نیر فروخته میشود و آغاز مسابقه ساعت ۶ و نیم بعد از ظهر خواهد بود

بقيه گزارش آقای نخست وزیر

از صفحه دهم

پیکه راکه در واقع مبدأ کشایش
نام کرده های دیگر بود علی بنایم
ولی بر سر راه ما در حل این مسئله
فوشکل عظیم بود؛ یکی مسئله نفت
دیگری مسئله آذربایجان.

نظر ما در باب نفت چنانکه حقا
وقایع نام مسلم است این بود که ملت
ایران مالک بقیه و شرط سرزمین
کشور را دادی خود و منابع و محصولات
آن است و در باب طرز استخراج و فروش
آن منابع اختیار مطلق دارد و
اگر براداری در این باب پیشنهاد
کردد باید از تصویب مجلس شورای
ملی یعنی از تصویب ملت بگذرد.

امروز آذربایجان هم یک امر داخلی
است و در حدود حق حاکمیت دولت
ایران است و در چنین موردی
هیچگونه مداخله قانونی در بین نیست
که دولت را الزام به شورش و مذاکره
با دولت های دیگر نماید ولی حوادث
و وقایعی که همه آن را در گذشته
نزدیک مشاهده کردیم مارا واداشته
بودند دولت دوست و همسایه مترحم
شالی در این باب با بقیه تصرف کردن
قضا و بیدار کردن راه حل و تامل نمیانی
و ایجاد اعتدال متقابل که هنوز هم
هدف سیاست خارجی دولت است
و ارادۀ اکران گردید.

اما آنچه راجع به نفت است حرف
اساسی همان است که در مذاکرات
مسکوم اظهار میداشتیم و آن این
بود که ملت و دولت ایران مطلقا
علاقه قلبی و صمیمی دارد که با مالک
شوروی وارد روابط قوی اقتصادی
کرده و این موضوع همیشه هدف
سیاست اقتصادی ما خواهد بود زیرا
روسیه بزرگ بهترین خریدار کالای ما
بوده است و امید است در آینده هم بود
ایران نیز بکالای آن کشور احتیاج
دا. د و بازار گران مامواره آید
داد و ستد با ملت شوروی بوده و
هستند.

ولی موضوع نفت موضوعی نبود که
باین اذگی بتوان وارد شد و نتیجه
گرفت. آنچه شرکت و امتیاز است که
مقررات و شرایط قانونی داشت و به
موجب آن قوانین که از جمله اصل های
۲۳ و ۲۴ قانون اساسی باشد اجازه
دادن هر نوع امتیاز و تشکیل هر نوع
شرکت و شرکت ایرانی را به ما نداشته
از صلاحیت مجلس شورای ملی است و
این حق در باب امتیاز در مجلس چهارده
ده باره تصریح و تأیید شده پس در
خصوص امتیاز تحت هیچ عنوانی دولت
نیست و امتیاز داخل در آن نیست و در باب
شرکت هم فقط ممکن بود موافقتنامه
تعیین گردد که در صورت تصویب مجلس
مبنای قرارداد رسمی باشد.

در نتیجه مذاکرات و مباحثات
زبانی که از تفهیل آن بگذرد موافقت
نامه در باب شرکت نفت ایران و
شوروی در تاریخ ۱۵ فروردین ماه
۱۳۲۵ ترتیب زیر تنظیم گردید که
عین آنرا از این خدمت م. و تصویب
قرات میکنم :

۱- آقای سفیر کبر- پیرو مذاکرات
شفاهی که بین ما بعمل آمده است
مستمر با استحضار آن جناب میرساند
که دولت علیحضرت شاهنشاهی ایران
موافقت نمینماید که دولتی ایران و
شوروی شرکت مختلط ایران شوروی
برای تجسست و بهره برداری اراضی
نفت خیز در شمال ایران با شرایط اساسی
ذیل ایجاد نماید :

۲- در مدت بیست و پنج سال اول
هائیات شرکت چهل و نه درصد سهام
بصرف ایران و پنجاه و یک درصد سهام
بصرف شوروی متعلق خواهد بود و
در مدت بیست و پنج سال دوم پنجاه در
صد سهام بطرف ایران و پنجاه درصد
بطرف شوروی متعلق خواهد بود.

۳- منافعی که شرکت عاید
کردد متناسب مقدار سهام هر یک از
طرفین تقسیم خواهد شد.

۴- حدود اراضی اولی که برای
تجسست اختصاص داده میشود همان
است که در نقشه ای که جناب عالی ضمن
مذاکرات در روز ۲۴ مارس با جناب
وا گذار فرموده اید باستانی قس- خاک
آذربایجان غربی که در باختر خطی که
از قطب قطب حدود امتداد جواهر
شوروی و ترکیه و ایران آغاز و به
سواحل شرقی ویاچه رضاییه گذشته
تا شهر میاندوآب میرسد واقع است
همانطوریکه در نقشه مزبور روز ۴
آوریل سال ۱۹۴۶ اضافه تعیین گردیده
است و دولت ایران متعهد میگردد
خاکی را که در طرف غرب خط سابق-

۵- سرمایه طرف ایران عبارت
خواهد بود از اراضی نفت خیز مذکور
در ماده (۳) که پس از عملیات فنی
دارای چاههای نفت و محصول آن
قابل استفاده شرکت خواهد گردید
و سرمایه طرف شوروی عبارت خواهد
بود از هر قبیل مخارج و آلات و
ادوات و حقوق متخصصین و کارگران
و برای استخراج نفت و تصفیه آن
مورد احتیاج خواهد بود.

۶- پس از انقضای مدت عملیات
شرکت دولت ایران حق خواهد داشت
اسهام شرکت متعلق بطرف شوروی
را خریداری نماید و با مدت عملیات
شرکت را تمدید کند.

۷- حفاظت اراضی مورد تجسست
و چاههای نفت و کلیه تأسیسات شرکت
منحصرا بوسیله قوای تأمینیه ایران
خواهد بود.

۸- گذاری خود شروع نماید در هر حال
نه از جهت لزوم هفت ماه از تاریخ
۲۴ مارس سال جاری برای تصویب
پیشنهاد خواهد شد.

۹- مقرر را منتقم شمرده احترامات
فائقه را تجدید مینماید.

در پاسخ این نامه عین آن با خطاب
این جانب و امضای آقای سفیر کبر
شوروی باینجاب فرستاده شد.

در این موقع خوشبختانه در نتیجه
اقدامات و مذاکرات و کوشش های
گراشهای جناب آقای سادچیک
از بیرونی شوروی و منصف آذربایجان
و جدت نظر حاصل شد و ابلاغیه ای
مر کب از ماده تنظیم گردید و دولت
شوروی بر طبق وعده خود قوای خود را
در مدتی تعیین شده بود بیرون کشید
و باین ترتیب راحه که ملت و دولت
ایران برای تسکین مبادی دوستی
با شوروی میبست باز شد و امیدوارم
دارم که دوستی ما روز بروز بیشتر
مستحکم شود و هر نوع سوء تفاهم مرتفع
گردد.

اینک متن ابلاغیه :

۱- قسمت های ارتش سرخ از
تاریخ ۲۴ مارس ۱۹۴۶ یعنی یکشنبه
چهارم فروردین ۱۳۲۵ در طرف
یکه و نیم تمام خاک ایران را تخلیه
می نمایند.

۲- قرارداد ایجاد شرکت مختلط نفت
ایران شوروی و شرایط آن از تاریخ
۲۴ مارس تا انقضای مدت هفت ماه
برای تصویب مجلس ایران و شوروی
خواهد شد.

۳- راجع باذربایجان چون امر
داخلی ایران است ترتیب مسائل
آمیزی برای اجرای اصلاحات بر طبق
قوانین موجوده و با روح خیر خواهی
نسبت با هالی آذربایجان بین دولت و
هالی آذربایجان داده خواهد شد.

چنانکه ملاحظه فرمودید ماده
سوم قرارداد مربوط به آذربایجان
است و اکنون لازم میدانم توضیحاتی
در آن باب بر عرض برسانم و گمانی-
ندم موقع آن رسیده باشد که در این ضمن
توضیحات کافی داده شود.

رجال محترم شوروی بعد از
مذاکرات اولیه که در مسکو بعمل
آمد خود تصریح کردند که موضوع
آذربایجان یک موضوع داخلی است
چنانکه در تذکره دوم جناب مولوف
که خواندم تصریح شده زبانی که
چون قول خودشان نسبت به عوداتی
که در جوار مرز شوروی روی داد
نیست و نسبت به بقیه باید نهایت علاقه
را ابراز نمایند که دولت مرئی
در حل قضیه آذربایجان راه مسالمت
پیش گیرد و در این باب اسرار داشتند
دولت ما هم اساسا راهی غیر از
مسالمت نداشتیم و تحریک و عصیان
و بیست بندی بفرمان آن طرف دمکرات
های آذربایجان بود.

مطلبی که اکنون میخواهم برای
روشن شدن حقایق بگویم اینست که
دولت بوجب گزارشهای که در شروع
نهیستدمو کرات آذربایجان دریافت
نموده بود و با سابق و استادی که در دست
داشت در همان اوایل باین حقیقت
خود که نهضت مزبور یک نهضت

و انقی ملی بوده و معر بین اصلی این
نهضت ایدانیده آذربایجانی ها
محبوب نبوده و مردم آذربایجان
از این گونه نیت و عیال کمالیزار
و شب و روز در فشار و آزار بودند
چنانکه این امر از برای همان وقت در
آغاز مذاکرات در مسکو صریحا به
اولیای شوروی اظهار کردم و در
ضمن همین گزارش باطلاع آقایان محترم
رساندم.

حقیقت اینکه بسی نگذشت عملیات
دمکراتها نظر دول را تأیید کرد
زیرا آن عملیات کلا بر ضد قانون
اساسی و استقلال و حاکمیت ملت ایران
بود. این آقایان که دمکرات های
آذربایجان نامیده میشوند و اکنون
بنام متجاسرین معروف شده اند برخلاف
استقلال کشور و برخلاف نص قانون
اساسی دولت خود برخلاف نص قانون
دادند، مالیات گرفتند اموال مردم را
مصادره و املاک آنان را ضبط و تقسیم
و نفوس زیادی را ترور کردند،
ماوراءاتنظامی دولتی و زائدات را
هر جا توانستند با بیخیز ترین طرز کشتند
و اشخاص سیول را با انواع اسلحه حتی
بسی و اسلحه خود کار مجهز نمودند و
انبارهای مهمات ارتش و کالای عمومی
و خواربار لشورها تصرف کردند و
ادارات و معاکم را اشغال نمودند و
خود قضاتی تعیین و بکار معاکم
مداخله نمودند حتی کتب درسی را
عوض و بزرگان ترنی کتب هائسی
تألیف کردند و هدف همه آن ترویج
یکپون برستی و محو ملی و ایجاد
یک تاریخ و ملیت غیر ایرانی برای
آذربایجان بوده این نهضت خائنانه را
مصرفین بسط دادند و بتدریج شعله
آتش فتنه بگردستان رسید و همه ای
در آنجا بتحریر کرد که فرزندان
دلوار ایرانند برادرانند و در آن سامان
بزمیر نه ای شیهه ممر که آذربایجان
برپا ساخته و حزبی ساختگی بنام
کومله بوجود آوردند و مقدمات تجزیه
و تشکیل حکومت مستقل بدست چند تن
وطن فروش در آنجا فراهم آمد.

دولت با وجود توجه کلی باین
فجایم با کمال تأسف و با خون من میجو
شد تا انشاء امر خودداری کند و ناچار
لشت بوج- در هلت اساسی بسا
دمکراتها وارد مذاکرات کرد؛
هلت اول هر دو دولت در تحکیم
روابط دوستانه با دولت موفق بزرگ
ما روسیه شوروی بود که با سرادرو
تا یک شش روزه مشورت آذربایجان
نسبت برسان و فراهم کنند کان نهضت
آذربایجان توصیه میگردند و نمی
خواستیم بهانه ای برای تأخیر امر تخلیه
ایجاد کرده باشیم.

نکته ای که باید در این موقع
تذکره کنم اینست دولت ایران در راه این
مقصد یعنی تأمین دوستی و روابط مستحکم
با دولت شوروی باینکه عضو سازمان
ملل متحد بود و توصیه شورای امنیت در
باب لزوم مذاکرات منظم
با خوشحالی تلقی نمود و هر تره
خواست اختلاف بین دو دولت دوست
و همسایه موضوع مباحثات معال
سازمان ملل گردد و در این راه آنچه
مقدور بود اهتمام و کوشش بجا
آورده

از طرف دیگر هم برخلاف هم
برخی یغیران ارتباط مادر اینجاب
باسازمان بود و موضوع ایران در ضمن
مسائل مرجوعه سازمان بود و اکنون
هم هست و هر گز قطع نشد و دولت
توسط نمایندگان خودش با سازمان
در تماس است.

حلت دوم احترام دولت بود
بنام و عنوان آذربایجان که مترضین
آن را دستاویز کرده بودند باینکه
این امر که در نظر دول چنانکه
گفتم معلوم بود چون در ظاهر مصیبت
از حقوق مردم آذربایجان و دمکراتی
و بسط عدالت در آن سامان میکرد،
دولت بدلیل انظاری اقبال خواست
از همان در آن و آن وارد شده بودند
در آید و برای آشکار ساختن خدعه
و غرض پلانی آنان اسلحائی را که
ظاهرا میخواستند با آنجا که مطابق
با قوانین کشور بود بنام مردم آذربایجان
مورد مطالعه و زمینه مذاکره قرار
دادند تا مدد لוחان و تخویش باورن
خارجی و داخلی که صورت میگرفتند
در آذربایجان مردی قیام کرده اند
و اصلاحاتی میخواهند بکنند که
دولت هر نوع اصلاحات را حسن استقبال
میکند در این عمل دولت نیک می-
داند چون مقصود اصلاحات نبود و تجزیه
کشور بود پس ناچار در طی علو
آمایش برده از روی اغراض باز بکران
برداشته میشد و مرور زمان بساده دلان
نشان میداد که با اینکه حاضر تومسه

اصل دمکراسی و اصلاحات شدید
آنان اینگونه مذاکرات و اظطامیه
پیشرفتهای سیاسی ساختند.

در تعقیب چنین منظور سیاسی و
مصلح و منظورهای دیگر بود که با
سران دمکرات وارد مذاکرات شدید
و بطوری که مسبقا با تمام قوا
کوچیدیم مگر بدانوسیله آتش فتنه
را خاموش کنیم حتی انواع ارفاق و
مساعدت را که در حد امکان با قوانین
کشور قابل تألیف بود نسبت بآنان
قابل شدید و موادی تنظیم شد ولی
دمکراتها از قبول آن استکف کردند
و شرایطی سنگین و تازه پیشنهاد نمودند
و ناچار مذاکرات متقطع شد در واقع
آقایان هر روز بهانه و تقاضای جدیدی
پیش می کشیدند و از آن جمله مالیاتی
نهضت و جوجه نقد درخواست میکردند
که نه دارایی میتوانست بحکم قوانین
آنرا بپردازد و نه بانک ملی و دولت
میتوانست با قبول چنین شرایطی موافقت
کند یا اینکه اشکال تراشی باز هم در
راه پیدا کردن راه حل نهایت اهتمام
ورزیدند.

دیری نگذشت چنانکه پیش بینی
شده بود معرکین نهضت فطرت و نیت
خود را نشان دادند و بیاموری بیخیزان
داخلی و خارجی بیک معلوم ساخته که
مقصود هر دو اصلاحات نبود بلکه این
حرفه لافا اغراض خطرناک سیاسی بود
یکی از خواهان این موضوع مونی- باشد
که دولت خواست مقدمه استیفات را
در تمام کشور آماده سازد و بازرسانی
برای این مقصود بنواحی مملکت
بفرستد و برای تأمین هر جن فتنه
انتخابات و تضمین آن از هر گونه نفوذ
خارجی قوای انتظامی کلیل دارد در
این موقع بود اشخاص بنام دمکرات
آذربایجان با استقلال کشور بازی
می کردند و برخلاف روش مسالمت
آمیز دولت و برغم مواد ابلاغیه از
سرو با احترام قوای تأمینیه مخالفت
و تشکیل حکومت مستقل بدست چند تن
وطن فروش در آنجا فراهم آمد.

دولت با وجود توجه کلی باین
فجایم با کمال تأسف و با خون من میجو
شد تا انشاء امر خودداری کند و ناچار
لشت بوج- در هلت اساسی بسا
دمکراتها وارد مذاکرات کرد؛
هلت اول هر دو دولت در تحکیم
روابط دوستانه با دولت موفق بزرگ
ما روسیه شوروی بود که با سرادرو
تا یک شش روزه مشورت آذربایجان
نسبت برسان و فراهم کنند کان نهضت
آذربایجان توصیه میگردند و نمی
خواستیم بهانه ای برای تأخیر امر تخلیه
ایجاد کرده باشیم.

نکته ای که باید در این موقع
تذکره کنم اینست دولت ایران در راه این
مقصد یعنی تأمین دوستی و روابط مستحکم
با دولت شوروی باینکه عضو سازمان
ملل متحد بود و توصیه شورای امنیت در
باب لزوم مذاکرات منظم
با خوشحالی تلقی نمود و هر تره
خواست اختلاف بین دو دولت دوست
و همسایه موضوع مباحثات معال
سازمان ملل گردد و در این راه آنچه
مقدور بود اهتمام و کوشش بجا
آورده

از طرف دیگر هم برخلاف هم
برخی یغیران ارتباط مادر اینجاب
باسازمان بود و موضوع ایران در ضمن
مسائل مرجوعه سازمان بود و اکنون
هم هست و هر گز قطع نشد و دولت
توسط نمایندگان خودش با سازمان
در تماس است.

حلت دوم احترام دولت بود
بنام و عنوان آذربایجان که مترضین
آن را دستاویز کرده بودند باینکه
این امر که در نظر دول چنانکه
گفتم معلوم بود چون در ظاهر مصیبت
از حقوق مردم آذربایجان و دمکراتی
و بسط عدالت در آن سامان میکرد،
دولت بدلیل انظاری اقبال خواست
از همان در آن و آن وارد شده بودند
در آید و برای آشکار ساختن خدعه
و غرض پلانی آنان اسلحائی را که
ظاهرا میخواستند با آنجا که مطابق
با قوانین کشور بود بنام مردم آذربایجان
مورد مطالعه و زمینه مذاکره قرار
دادند تا مدد لוחان و تخویش باورن
خارجی و داخلی که صورت میگرفتند
در آذربایجان مردی قیام کرده اند
و اصلاحاتی میخواهند بکنند که
دولت هر نوع اصلاحات را حسن استقبال
میکند در این عمل دولت نیک می-
داند چون مقصود اصلاحات نبود و تجزیه
کشور بود پس ناچار در طی علو
آمایش برده از روی اغراض باز بکران
برداشته میشد و مرور زمان بساده دلان
نشان میداد که با اینکه حاضر تومسه

تلفات و اقدامات و کوشش و فعالیت
بکاربرد گاهی نیست.

اینک در نتیجه آقایان محترم در
این موضوع جمع آمده و بار گران
مسئولیت و طالع کشور را بدست
گرفته اند. بدینوسیله است در میان کسانی
که داوطلب بودند و انتصاب شدند
اشخاص بسیار شایسته و وطن پرست
وجود دارند و آن چه نمایند شوند
و چه نشوند از خدمت نسبت بکشور
خودداری نمیکند.

اینک شرح مذاکراتی که بین
جناب سفیر شوروی و اینجناب بعد
از اعلان انتصابات دور به نزد هم بعمل
آمده و همچنین مراسلاتی که از تاریخ
۲۵ آذر ۱۳۲۵ تا همین میاده شده است
می برداریم. این مراسلات مشتمل بر دو
قسمت است قسمتی که در اواخر سال
۲۵ صورت گرفته و قسمتی که بعد از
انقاد مجلس شورایی میاده شده است
و با قرائت این مراسلات بگزارش خود
پایان میدهم.

در اواخر ۱۳۲۵ جناب آقای
سادچیک ملاقاتی از اینجناب بعمل
آوردند و راجع به موضوع نفت باب
مذاکره بازرگانه و صورت قرار
دادند که روی زمینه موافقت نامه
مورخ ۱۵ فروردین تهیه و تنظیم
گردد.

مورخ ۱۵ فروردین تهیه و تنظیم
کرده بودند حضورا باینجناب دادند
که بعد از امضاء موافقت نامه شرکت
مختلط نفت را بشکل قرارداد امضاء
شده بمجلس پیشنهاد کند.

اینک متن قرار داد پیشنهادی
آقای سادچیک با مراسلاتیکه در بیرو
آن میاده شده است میخوانم:

قرارداد - بین دولت اقتصاد
جواهر شوروی و سوسیالیستی و دولت
ایران در باره ایجاد شرکت نفت شوروی
و ایران - دولت اتحاد جواهر شوروی
سوسیالیستی از یک طرف و دولت
علیحضرت شاهنشاهی ایران از طرف
دیگر نظر باینکه بسیار مایلند مناسبات
دوستانه را تحکیم و به همکاری من مادی
اقتصادی بین دو کشور مساعدت نمایند
و همچنین با در نظر داشتن رد و بدل نامه ها
بین صنعت و زراعت ایران و سفیر کبر اتحاد
جواهر شوروی سوسیالیستی در ایران
که در روز چهار آوریل ۱۹۴۶ بعمل
آمده مسمم گردیده اند قرار داد زیر
را درباره ایجاد شرکت مختلط نفت
شوروی و ایران منعقد نمایند و برای
این منظور اختیارات در این خصوص
ذیل معین نمودند :

دولت اتحاد جواهر شوروی.....
دولت ایران.....
مشارلیها پس از ارائه اختیار نامه
های خود که در کمال مسرت و اعتبار
بود در مقروآت ذیل موافقت حاصل
نموده اند :

ماده اول - طرفین متعاهدین
در شهر تهران شرکت مختلط نفت
شوروی و ایران تحت عنوان مختلط
(نفت شوروی و ایران) را که از طرف
دولت ایران به آن حق استثنائی برای
کشت و استخراج و استحصال نفت
با تلف و تقوی و محصولات که توام
با تلف بوجود میاید فرا خا کی که
در قسمت اول ماده دوم این قرارداد
ذکر گردیده و همچنین حق فروش و
حمل و نقل نفت و مواد نفتی و محصولات
که با تلف بعمل آید چه در داخل
ایران و چه در خارج آن داده می شود
احداث می نمایند.

مؤسین شرکت حیوانته از
طرف شوروی تراست دولتی
عموم اتحاد شوروی برای استخراج
نفت و گاز تحت عنوان (استالین نفت)
و شرکت عموم اتحاد شوروی تحت
عنوان (سیوز نفت اکتور)
از طرف ایران.....
شرکت صیقل اساستامه ای که
در مدتی که از سه ماه از روز موقع
اجرا گذاردن این قرارداد تجاوز
نمایند از طرف مؤسین تنظیم و به
تصویب دولتی خواهد رسید عمل
خواهد کرد.

ماده دوم - در حدود ابتدائی
مساحت شرکت که برای انجام کارهای
اكتشافی منظور گردیده است همان
هائی خواهد بود که در روی نقشه ای
که طرفین امضاء و باین قرار داد
پیونان جزء لا یتجزای آن پیوست شده
ترسیم گردیده است دولت ایران متعهد
میگردد خاک آذربایجان غربی را که
در طرف غرب خطی که از قطب قطب
مرز های اتحاد جواهر شوروی
سوسیالیستی و ترکیه و ایران شروع
و به سمت جنوب از سواحل شرقی دریاچه
رضاییه عبور و بخود شهر میاندوآب
میرسد چنانچه امتداد آن روی نقشه فوق-
الذکر ترسیم میدهم که برای تسریع
انتقاد مجلس در آن گزارش هم جا
حدال مدت را منظور داشته اند.

عوقم و اقمتم شمرده احترامات
راجم بوضوح قرار داد ایجاد
شرکت نفت ایران و شوروی که تقاضا
فرموده اند در چه موقع مجلس شورای
ملی تشکیل و قرارداد تأیید و پیشنهاد
مجلس خواهد شد برای اینکه از موقع
انتقاد مجلس استحضار حاصل شود
کمیونی دروزارت کشور تشکیل و
در مورد قرارداد انتصابات غور و بررسی
شده گزارش باینجناب داده اند که رو نوشت
آنها بایک نسخه از قانون انتصابات
برای اطلاع جناب عالی پیوست میگردد
و ضمنا توضیح میدهم که برای تسریع
انتقاد مجلس در آن گزارش هم جا
حدال مدت را منظور داشته اند.

آقای سفیر کبر عزیز
و راجع بوضوح قرار داد ایجاد
شرکت نفت ایران و شوروی که تقاضا
فرموده اند در چه موقع مجلس شورای
ملی تشکیل و قرارداد تأیید و پیشنهاد
مجلس خواهد شد برای اینکه از موقع
انتقاد مجلس استحضار حاصل شود
کمیونی دروزارت کشور تشکیل و
در مورد قرارداد انتصابات غور و بررسی
شده گزارش باینجناب داده اند که رو نوشت
آنها بایک نسخه از قانون انتصابات
برای اطلاع جناب عالی پیوست میگردد
و ضمنا توضیح میدهم که برای تسریع
انتقاد مجلس در آن گزارش هم جا
حدال مدت را منظور داشته اند.

آقای سفیر کبر عزیز
و راجع بوضوح قرار داد ایجاد
شرکت نفت ایران و شوروی که تقاضا
فرموده اند در چه موقع مجلس شورای
ملی تشکیل و قرارداد تأیید و پیشنهاد
مجلس خواهد شد برای اینکه از موقع
انتقاد مجلس استحضار حاصل شود
کمیونی دروزارت کشور تشکیل و
در مورد قرارداد انتصابات غور و بررسی
شده گزارش باینجناب داده اند که رو نوشت
آنها بایک نسخه از قانون انتصابات
برای اطلاع جناب عالی پیوست میگردد
و ضمنا توضیح میدهم که برای تسریع
انتقاد مجلس در آن گزارش هم جا
حدال مدت را منظور داشته اند.

آقای سفیر کبر عزیز
و راجع بوضوح قرار داد ایجاد
شرکت نفت ایران و شوروی که تقاضا
فرموده اند در چه موقع مجلس شورای
ملی تشکیل و قرارداد تأیید و پیشنهاد
مجلس خواهد شد برای اینکه از موقع
انتقاد مجلس استحضار حاصل شود
کمیونی دروزارت کشور تشکیل و
در مورد قرارداد انتصابات غور و بررسی
شده گزارش باینجناب داده اند که رو نوشت
آنها بایک نسخه از قانون انتصابات
برای اطلاع جناب عالی پیوست میگردد
و ضمنا توضیح میدهم که برای تسریع
انتقاد مجلس در آن گزارش هم جا
حدال مدت را منظور داشته اند.

آقای سفیر کبر عزیز
و راجع بوضوح قرار داد ایجاد
شرکت نفت ایران و شوروی که تقاضا
فرموده اند در چه موقع مجلس شورای
ملی تشکیل و قرارداد تأیید و پیشنهاد
مجلس خواهد شد برای اینکه از موقع
انتقاد مجلس استحضار حاصل شود
کمیونی دروزارت کشور تشکیل و
در مورد قرارداد انتصابات غور و بررسی
شده گزارش باینجناب داده اند که رو نوشت
آنها بایک نسخه از قانون انتصابات
برای اطلاع جناب عالی پیوست میگردد
و ضمنا توضیح میدهم که برای تسریع
انتقاد مجلس در آن گزارش هم جا
حدال مدت را منظور داشته اند.

آقای سفیر کبر عزیز
و راجع بوضوح قرار داد ایجاد
شرکت نفت ایران و شوروی که تقاضا
فرموده اند در چه موقع مجلس شورای
ملی تشکیل و قرارداد تأیید و پیشنهاد
مجلس خواهد شد برای اینکه از موقع
انتقاد مجلس استحضار حاصل شود
کمیونی دروزارت کشور تشکیل و
در مورد قرارداد انتصابات غور و بررسی
شده گزارش باینجناب داده اند که رو نوشت
آنها بایک نسخه از قانون انتصابات
برای اطلاع جناب عالی پیوست میگردد
و ضمنا توضیح میدهم که برای تسریع
انتقاد مجلس در آن گزارش هم جا
حدال مدت را منظور داشته اند.

آقای سفیر کبر عزیز
و راجع بوضوح قرار داد ایجاد
شرکت نفت ایران و شوروی که تقاضا
فرموده اند در چه موقع مجلس شورای
ملی تشکیل و قرارداد تأیید و پیشنهاد
مجلس خواهد شد برای اینکه از موقع
انتقاد مجلس استحضار حاصل شود
کمیونی دروزارت کشور تشکیل و
در مورد قرارداد انتصابات غور و بررسی
شده گزارش باینجناب داده اند که رو نوشت
آنها بایک نسخه از قانون انتصابات
برای اطلاع جناب عالی پیوست میگردد
و ضمنا توضیح میدهم که برای تسریع
انتقاد مجلس در آن گزارش هم جا
حدال مدت را منظور داشته اند.

آقای سفیر کبر عزیز
و راجع بوضوح قرار داد ایجاد
شرکت نفت ایران و شوروی که تقاضا
فرموده اند در چه موقع مجلس شورای
ملی تشکیل و قرارداد تأیید و پیشنهاد
مجلس خواهد شد برای اینکه از موقع
انتقاد مجلس استحضار حاصل شود
کمیونی دروزارت کشور تشکیل و
در مورد قرارداد انتصابات غور و بررسی
شده گزارش باینجناب داده اند که رو نوشت
آنها بایک نسخه از قانون انتصابات
برای اطلاع جناب عالی پیوست میگردد
و ضمنا توضیح میدهم که برای تسریع
انتقاد مجلس در آن گزارش هم جا
حدال مدت را منظور داشته اند.

آقای سفیر کبر عزیز
و راجع بوضوح قرار داد ایجاد
شرکت نفت ایران و شوروی که تقاضا
فرموده اند در چه موقع مجلس شورای
ملی تشکیل و قرارداد تأیید و پیشنهاد
مجلس خواهد شد برای اینکه از موقع
انتقاد مجلس استحضار حاصل شود
کمیونی دروزارت کشور تشکیل و
در مورد قرارداد انتصابات غور و بررسی
شده گزارش باینجناب داده اند که رو نوشت
آنها بایک نسخه از قانون انتصابات
برای اطلاع جناب عالی پیوست میگردد
و ضمنا توضیح میدهم که برای تسریع
انتقاد مجلس در آن گزارش هم جا
حدال مدت را منظور داشته اند.

آقای سفیر کبر عزیز
و راجع بوضوح قرار داد ایجاد
شرکت نفت ایران و شوروی که تقاضا
فرموده اند در چه موقع مجلس شورای
ملی تشکیل و قرارداد تأیید و پیشنهاد
مجلس خواهد شد برای اینکه از موقع
انتقاد مجلس استحضار حاصل شود
کمیونی دروزارت کشور تشکیل و
در مورد قرارداد انتصابات غور و بررسی
شده گزارش باینجناب داده اند که رو نوشت
آنها بایک نسخه از قانون انتصابات
برای اطلاع جناب عالی پیوست میگردد
و ضمنا توضیح میدهم که برای تسریع
انتقاد مجلس در آن گزارش هم جا
حدال مدت را منظور داشته اند.

آقای سفیر کبر عزیز
و راجع بوضوح قرار داد ایجاد
شرکت نفت ایران و شوروی که تقاضا
فرموده اند در چه موقع مجلس شورای
ملی تشکیل و قرارداد تأیید و پیشنهاد
مجلس خواهد شد برای اینکه از موقع
انتقاد مجلس استحضار حاصل شود
کمیونی دروزارت کشور تشکیل و
در مورد قرارداد انتصابات غور و بررسی
شده گزارش باینجناب داده اند که رو نوشت
آنها بایک نسخه از قانون انتصابات
برای اطلاع جناب عالی پیوست میگردد
و ضمنا توضیح میدهم که برای تسریع
انتقاد مجلس در آن گزارش هم جا
حدال مدت را منظور داشته اند.

آقای سفیر کبر عزیز
و راجع بوضوح قرار داد ایجاد
شرکت نفت ایران و شوروی که تقاضا
فرموده اند در چه موقع مجلس شورای
ملی تشکیل و قرارداد تأیید و پیشنهاد
مجلس خواهد شد برای اینکه از موقع
انتقاد مجلس استحضار حاصل شود
کمیونی دروزارت کشور تشکیل و
در مورد قرارداد انتصابات غور و بررسی
شده گزارش باینجناب داده اند که رو نوشت
آنها بایک نسخه از قانون انتصابات
برای اطلاع جناب عالی پیوست میگردد
و ضمنا توضیح میدهم که برای تسریع
انتقاد مجلس در آن گزارش هم جا
حدال مدت را منظور داشته اند.

آقای سفیر کبر عزیز
و راجع بوضوح قرار داد ایجاد
شرکت نفت ایران و شوروی که تقاضا
فرموده اند در چه موقع مجلس شورای
ملی تشکیل و قرارداد تأیید و پیشنهاد
مجلس خواهد شد برای اینکه از موقع
انتقاد مجلس استحضار حاصل شود
کمیونی دروزارت کشور تشکیل و
در مورد قرارداد انتصابات غور و بررسی
شده گزارش باینجناب داده اند که رو نوشت
آنها بایک نسخه از قانون انتصابات
برای اطلاع جناب عالی پیوست میگردد
و ضمنا توضیح میدهم که برای تسریع
انتقاد مجلس در آن گزارش هم جا
حدال مدت را منظور داشته اند.

از سرمایه های خارجی و گذار نماید.
در مدت ده سال اول اجرای
این قرار شرکت در خا کی که در
قسمت اول این ماده ذکر گردیده
قطعه های زمینی برای انجام کارهای
اكتشافی و استخراج نفت و محصولات
در بالا نام آن برده شده است انتخاب
خواهند نمود (ماده اول) قطعه های
زمینی که برای عملیات شرکت ضرورت
داشته باشد (ماده اول) از طرف
دولت ایران برای اجرای این قرارداد
جهت بهره برداری بشرکت و انداز
خارجت گردید در صورتی که قطعه های
انتخاب شده شرکت مختلط دولتی نباشد
دولت ایران بهر آن قیمت قطعه های
مزبور به حساب دولت ایران ووا گذاری
بلا مانع آنها را با اختیار شرکت
همه دار میگردد.

ماده سوم - الف. مقدار سرمایه
شرکت با موافقت طرفین متعاهدین
تعیین میگردد در مدت ۲۵ سال اول
عملیات شرکت ۴۹ درصد اسهام بطرف
ایران و ۵۱ درصد بطرف شوروی
تعلق خواهد داشت در مدت ۲۵ سال
دوم ۵۰ درصد اسهام بطرف ایران و ۵۰
در صد آن بطرف شوروی متعلق
خواهد بود.

ب- و دیه شرکای شرکت در
سرمایه از این قرار خواهد بود:
طرف ایران - اراضی نفت خیز
نامبرده در ماده دوم که پس از انجام
کارهای تکنیکی دارای چاههای نفت
بوده و محصولات آن مورد استفاده
شرکت قرار خواهد گرفت.

طرف شوروی - همه گونه مخارج
ولوازمات و مزد کارشناس و کارگران
که برای شرکت جهت استخراج و
اکتشاف و استعمال نفت و مواد نفتی و
محصولات توام آن لازم و ضروری
خواهد بود.

ماده چهارم - سود و دیه ای که
شرکت در یافت نماید مطابق مقدار
سهم هر یکی از طرفین تقسیم خواهد
گردید.

ماده پنجم - حفاظت لواهی که
از طرف شرکت کارهای اکتشافی در
آن بعمل آید و همچنین چاههای نفت
و تمام تأسیسات شرکت منحصرا
بناوای تأمینیه ایران خواهد بود.

ماده ششم - شرکت حق خواهد
داشت تمام آلات و ادوات و مواد نرمی
و خام که برای عملیات در ایران لازم
باشد و همچنین دوا و ابزار جراحی
و سایر مصالح و اشیا را که برای
بیمارستان ها و درمانگاههای او ضروری
باشد بدون پرداخت حق کمرک و حق
پروانه با ایران وارد نماید.

شرکت حق خواهد داشت نفت و مواد
نفتی و محصولات توام آن را که در
مؤسسات شرکت بعمل آید بدون پرداخت
حق کمرک و حق پروانه از ایران صادر
نماید. با اتحاد جواهر شوروی سوسیالیستی
حق تقدم در خرید نفت و محصولات
نفتی که شرکت صادر نماید داده
خواهد شد.

ماده هفتم - دولت ایران هر که
را از پرداخت هر گونه مالیات و عوارض
معاف میدارد.

ماده هشتم - پس از انقضای مدت
عملیات شرکت دولت ایران حق خواهد
داشت اسهام طرف شوروی خریداری
و با موافقت دولت اتحاد جواهر شوروی
سوسیالیستی مدت عملیات این قرارداد
را تمدید نماید.

ماده نهم - این قرارداد از روز
تصویب آن بسو قعم اجراء گذارده
خواهد شد.

این قرارداد در شهر طهران در
دو نسخه بروسی و فارسی نوشته شده و
هر دو متن بطور تساوی معتبر میباشد
مورخ ۱۹۴۶

بنابیندگی دولت اتحاد جواهر
شوروی سوسیالیستی - بنابیندگی
دولت ایران

آقای سفیر کبر عزیز
و راجع بوضوح قرار داد ایجاد
شرکت نفت ایران و شوروی که تقاضا
فرموده اند در چه موقع مجلس شورای
ملی تشکیل و قرارداد تأیید و پیشنهاد
مجلس خواهد شد برای اینکه از موقع
انتقاد مجلس استحضار حاصل شود
کمیونی دروزارت کشور تشکیل و
در مورد قرارداد انتصابات غور و بررسی
شده گزارش باینجناب داده اند که رو نوشت
آنها بایک نسخه از قانون انتصابات
برای اطلاع جناب عالی پیوست میگردد
و ضمنا توضیح میدهم که برای تسریع
انتقاد مجلس در آن گزارش هم جا
حدال مدت را منظور داشته اند.

آقای سفیر کبر عزیز
و راجع بوضوح قرار داد ایجاد
شرکت نفت ایران و شوروی که تقاضا
فرموده اند در چه موقع مجلس شورای
ملی تشکیل و قرارداد تأیید و پیشنهاد
مجلس خواهد شد برای اینکه از موقع
انتقاد مجلس استحضار حاصل شود
کمیونی دروزارت کشور تشکیل و
در مورد قرارداد انتصابات غور و بررسی
شده گزارش باینجناب داده اند که رو نوشت
آنها بایک نسخه از قانون انتصابات
برای اطلاع جناب عالی پیوست میگردد
و ضمنا توضیح میدهم که

خبرهای کشور

بقیه از صفحه سوم

تلگراف نخست وزیر لبنان

باقای وزیر امور خارجه
بناسبت طرفداری دولت ایران از حقوق اعراب فلسطین از طرف آقای ریاض الصلح رئیس الوزا و رئیس شورای اتحادیه عرب تلگراف تشکر آمیزی بعنوان آقای وزیر امور خارجه باین مضمون واصل شده است:

آقای وزیر امور خارجه دولت شاهنشاهی ایران - تهران

افتخار دارم بنام شورای اتحادیه عرب و کلیه ملل عرب تشکرات بسیار صمیمانه خود را از طرفداری برادرانه ای که توسط نمایندگان ایران در سازمان ملل متفق نسبت ببلطین عرب مبدول داشته اند تقدیم ملت نجیب و دولت ایران بنمایم.

ریاض الصلح - نخست وزیر لبنان و رئیس شورای اتحادیه عرب

ارسال واگس پاکستان

کمیونی که قبل از ظهر امروز در وزارت بهداشتی تشکیل شده بود تصمیم گرفت که بوسایل ممکنه به کمک ساکنین پنجاب که در سرمای سخت بدون لوازم اولیه زندگانی و مسکن بلا تکلیف مانده و دچار حمله شدید بیماری خطرناک شده اند بشانید در این کیسیون دستور صادر کردید که فوراً بتدریج مقدار کافی واگس ضد وبا یا کستان ارسال گردد.

تصویب لایحه سازمان
لایحه سازمان وزارت اقتصاد دیشب بتصویب هیئت وزیران رسیده و قرار شد بزودی برای تصویب تقدیم مجلس شود.

برنامه رادیویی لشکرهای ارتش

از این پس لشکرها و تیپ های خارج از مرز گرفته ای یک شب بوسیله دستگاه فرستنده خود روی موج کوتاه ۳۷۰۰ ساعت ۸ بند از ظهر برنامهمخصوصی منتشر میکنند افتتاح این برنامه های ارتش بناسبت میلاد ماو کانه شب چهارم آبان بوسیله لشکر ۶ فارس آغاز خواهد شد.

لغو امتحان ورودی دوره دکتری حقوق

در جلسه دیروز شورای عالی دانشگاه پیشنهاد دانشکده حقوق مبنی بر لغو امتحان ورودی دوره دکتری دانشگاه حقوق با کثرت آراء تصویب گردید. این تصمیم شورای عالی دانشگاه بین دانشجویان و فارغ التحصیلان دانشکده حقوق حسن اثر پخشیده است.

قرعه کشی دستگاه حمایت مادران

فردا انجام میشود
ساعت ۱۰ نیم بامداد فردا مراسم قرعه کشی جوایز بخت آزمایی بنگاه حمایت مادران در تاشاخانه تهران انجام خواهد شد و برای عموم آزاد است.

برای زلزله زدگان

شخص ناشناسی مبلغ یکصد ریال برای زلزله زدگان روزنامه اطلاعات فرستاده است.

رئیس دخانیات استان ششم

بر حسب ابلاغ صادره از طرف وزارت دارائی آقای نظام الدین یارید بازرسان انحصار دخانیات بریاست اداره دخانیات خوزستان منصوب گردیده اند.

کسالت آیت الله

دو روز است آقای آیت الله زنجانى مختصر کسالتی پیدا نموده اند و طبق دستور طبیب معالج چند روز استراحت خواهند نمود.

شرقیایی

امروز ساعت ده نیم صبح حضرت آیه الله آقای سلطان العلماء زنجانى که از اجله علمای زنجان هستند حضور ملو کانه شرقیاب و مورد عنایت و نقد شاهانه واقع شدند.

توزیع سه ماهه

همه روز است طبق دستور وزارت دارائی شرک و چای رعایای خلیجستان و قفقستان در شهر بوسیله عاملین با کمال نظم و ترتیب توزیع میشود و این عمل باعث تشکر عموم رعایا گردیده و تمنا دارند وزارت دارائی دستور فرمایند برای همیشه سه ماهه رعایا بهین ترتیب داده شود که مستقیماً بخواهند و با برسد.

شرقیایی حضور ملو کانه

امروز ساعت ده نیم آقای آیه الله سلطان العلماء زنجانى که از اجله علمای هستند حضور ملو کانه شرقیاب و مورد عنایت و نقد کامل ذات شاهانه واقع شدند.

شنبه تعطیل است

روز شنبه بناسبت تصادف با عید اضحی و تعطیل عمومی روزنامه اطلاعات منتشر نخواهد شد.

دو آسایشگاه بزرگ

از طرف جمعیت حمایت مسلولین
در دست ساختمان است

جلسه جمعیت حمایت مسلولین عصر روز یکشنبه ۲۹ مهر تشکیل گردید و راجع به ساختمانی که در زمین خریداری جمعیت جنب بیمارستان بوعلی در دست اقدام است مذاکرات لازم بعمل آمد و متصدیان امر اظهار داشتند که این ساختمان که با سرعت هر چه تمامتر بالا میرود قبل از رسیدن فصل زمستان برای استفاده یکصد بیمار مهیا و آماده خواهد بود.

همچنین در جلسه قبل راجع به ساختمان یک آسایشگاه کامل مذاکرات لازم بعمل آمد. برای انتخاب محل پس از مشاوره با چندین از اعیان اطراف اول مقرر شد در یکی از نقاط یلانی زمینی برای این منظور اتیاع شود و بجزر رسیدن فصل مناسب طبقات ساختمانی شروع گردد و اولیاء امور جمعیت حمایت مسلولین مشغول اقدام برای تهیه و خرید مصالح و لوازم ساختمانی این آسایشگاه میباشند تا قبل از وسایل لازم را برای تسریع در انجام امر فراهم نمایند.

برای تقاضای اصلاح قانون انتخابات انجمن شهر

در نتیجه مطالعه و تماسی که هیئت محلی چالیدان در ظرف شش سال با امور شهر و اشکالات شهرداری داشته است در جلسه اخیر خود تصمیم اتخاذ نموده که جلسه ای با حضور شرکت نمایندگان کلیه هیئت های محلی تهران و اصناف تشکیل داده و در اطراف اصلاح قانون انتخابات انجمن شهر مطالعات جمعی نموده و تصمیمات خود را بوسیله وزارت کشور بدولت پیشنهاد و تقاضا شود که در اصلاح قانون انتخابات انجمن شهر و انتخاب شهردار از طرف مردم اقدام لازم بعمل آید.

شعبه شورای عالی فرهنگ

در شهرستانها
نظر باینکه آقای دکتر صدیق وزیر فرهنگ بشاورد در امور فرهنگی و رعایت افکار عمومی و جلب اعتماد جامعه اهمیت خاص میدهند در دوره های گذشته وزارت خود بر روی فرهنگ برای تأسیس شورای عالی فرهنگ در شهرستانها بمنظور استفاده از افکار و آراء از باب حل و عقد که مورد اعتماد و اعتقاد افراد ملت باشند دستورات مؤلفه صادر گردید که در تقیبط نظر صاحب ایشان شایان شوری در مرکز استانها و شهرستانها تشکیل یافت و خدمات بزرگی بتعلقات عمومی کشور انجام دادند که متأسفانه پس از کناره گیری ایشان در این امر خطیر مهم فرهنگی روی داد این بار دیگر برای تجدید شعبه شورای عالی فرهنگ شهرستانها در طی بخشنامه ای دستورائی جامع و مانع صادر کرده اند که اینک متن آن انتشار می یابد:

۱- شورای فرهنگ را لا اقل ماهی در بار تشکیل داده و صورت جلسات شوری را مرتباً بر مرکز (اداره فرهنگ شهرستانها) ارسال دارد
۲- هر گاه دوره شورای فرهنگ آن حوزه تمام شده است اعضای جدید را هر چه زودتر انتخاب و پیشنهاد نمایند تا ابلاغ آنان صادر شود.
۳- وظایف شوری ضمن ماده ۱۳ آیین نامه مشروحاً ذکر شده است و باید اهتمام کامل بعمل آید که شورای فرهنگ وظایف خود را بطور کامل و بنحو احسن انجام دهد.
۴- در مورد بنده ماده ۱۳ راجع بهیه محل در آمد برای کمک بامور فرهنگی در قسمتی که مربوط بوضع عوارض باشد طبق دستوریکه جدا گانه و قریباً ابلاغ خواهد شد با کمک انجمن شهر باید اقدام شود.
۵- در نظر است در آیین نامه شوری تجدید نظر شده و اختیارات بیشتری بشوری داده شود هر گاه در این مورد نظری دارید اعلام دارید نامورده بررسی قرار گیرد.

ساعت ۱۱ صبح امر زهرمان ورزشی ترکیه با هوایا فرودگاه مهرآباد وارد شدند. در فرودگاه رؤساء تربیت بدنی و عده ای از اتباع ترکیه مقیم تهران و ورزشکاران باشگاههای ورزشی مرکز برای استقبال از قهرمان ورزشی ترکیه حضور داشتند.

هنگام ورود آقای صدیق رئیس تربیت بدنی - ضمن خیر مقدم دست اول زیبایی از طرف انجمن ملی تربیت بدنی ایران به آقای و سادی کارسان - رئیس فدراسیون فوتبال ترکیه - داده و همچنین دست کلهای ییشاری از طرف ورزشکاران ایرانی بوزشکاران ترک اهداء کردید.

انعکاس اخبار ایران از خبر کذاریهای دنیا

لندن - ساعت ۱۲ - شب گذشته پارلمان ایران مقاله نامه نفت شمال ایران را که در سال ۱۹۴۶ از طرف آقای قوام السلطنه نخست وزیر ایران و مسیو سادچیک سفیر کیرشوری در تهران بامضاء رسیده بود، با اکثریت آراء رد نمود.

آقای نخست وزیر قبل از گرفتن رای مدت سه ساعت نطقی ایراد نمود و ضمن آن جریان وقایع وعلی را که منجر بقصد مقاله نامه مزبور شده بود شرح داده و گفت که خروج نیروهای شوروی از ایران یکی از شرایط این مقاله نامه بوده و قرارداد شرکت نفت ایران و شوروی برای مدت پنجاه سال منتشر شاخته شده بود. قبل از آنکه جلسه علنی تشکیل شود و آقای قوام السلطنه گزارش مشروح نفت را بدیده جلسه سری تشکیل گردیده و یکی از نمایندگان آذربایجان طرحی مبنی بر بطلان مقاله نامه سال ۱۹۴۶ تقدیم داشت تا اینکه آذربایجان که این طرح را پیشنهاد کرده توضیح داده است که مذاکرات راجع به نفت برخلاف قانون مصوبه بوده و در موقتی انجام گرفته که سربازان شوروی در ایران حضور داشتند و نامبرده توصیه کرده است که اولیای امور دولت ایران برای مدت سه سال تفحص نمایند که آیا منابع نفت در شمال ایران وجود دارد یا خیر و وقتی که وجود نفت مسلم شد تنها ملت ایران بانمایدگی پارلمانی خود حق ورود درمذاکرات را باتحاد جماهیر شوروی برای رد یا قبول قرارداد نفت خواهد داشت. بآنکه نخست وزیر ایران اعلام داشته بود اعلیحضرت شاهنشاه ایران مایل با ایجاد حسن تفاهم با شوروی میباشند و سفیر شوروی اصرار در تصویب مقاله نامه دارد و مجلس در رد مقاله نامه نباید حیلله نماید و نمایندگان را نیز بر حذر ساخته بود که جانب حزب و احتیاط را رعایت کنند با این حال در همان جلسه دیشب طرح پیشنهادی نماینده آذربایجان مبنی بر بطلان مقاله نامه مزبور با اکثریت ۱۰۲ رای موافق و دو رای مخالف تصویب گردید.

دیشب نخست وزیر ایران اسرار فشارهای سیاسی

را که شورویها بر ایران وارد میکردند
برای نخستین بار فاش کرد

لندن - نخست وزیر ایران، طبق مقاله ای که از مخبر دیلی تلگراف در تهران، امروز صبح در لندن منتشر شده است، دیشب اسرار فشارهای سیاسی و مسلحانه ای را که شورویها بر ایرانیه و کشورش، وارد میآورده اند، برای نخستین بار رسماً در پارلمان ایران فاش کرده است. صدای او و رفتار او، هنگامی که سخن میگفت خیلی سنگین بود و نطق او تصویری از بدبینی هائی بود که ایران را با سلاهی گذشته متحمل شده بود.

مخبر دیلی تلگراف میگوید هنگامی که و کلا طرح خود را درباره امتناع از دادن نفت بخارجیا دادند، قوام تبسی کرد. عکس العمل او در برابر این طرح مساعد بود ولی بنماینده کسان گفت همواره باب مذاکرات را با شورویها مفتوح دارند.

نماینده کسان مجلس، طرح خود را بتصویب مجلس رساندند و در مدت نیم ساعت در سراسر شهر خبر رد شدن تقاضای شورویها منتشر شد.

در میدان پارلمان ایران و در خیابانهای اطراف، پس از پایان جلسه پارلمان در ساعات دیر شب مردمی دیده شدند که همدیگر را خیر میگردند و میگفتند: «نفت بشوروی نداده ایم».

مجلس شورای ملی

بقیه از صفحه اول

نظر باینکه ادامه این رویه ملکیت را بطرف پرتگاه سوق میدهد و با توشیحات شاهای که در جلسه علنی برض مجلس شورای ملی خواهد رسانید آقای قوام السلطنه را مورد استیضاح قرار می دهیم.

پس از قرائت استیضاح آقای رئیس اظهار داشتند که استیضاح باستحضار دولت میرسد که تعیین وقت نمایند و تذکر دهند که چون روز ۴ آبان تصادف بامولود اعلیحضرت همایون شاهنشاهی است مطابق معمول ۱۲ نفر از نمایندگان بطور قرعه برای عرض تبریک انتخاب میشوند.

مراسم استعراق بعمل آمد و ۱۲ نفر انتخاب شدند.

ساعت ۱۰ و ربع بعد از ظهر جلسه ختم و جلسه آینده بروز یکشنبه دوم آبان موکول و دستور جلسه انتخاب کیسیونها معین گردید.

بقیه گزارش آقای نخست وزیر

از صفحه یازدهم

و شوروی بپردازد زیرا ه قوانین موجوده او را مکلف نمینماید که برای این کار قبلاً موافقت مجلس را دریافت نماید غیر ضابطینش میداند.

این قسمت موضوع چنانکه معلوم است طی مذاکرات راجع بقصد موافقت نامه در باره تشکیل شرکت مختلط شوروی و ایران مورد بحث قرار گرفته و دولت ایران متهم گردیده و این تهدید مورد قبول اعلیحضرت شاه ایران و رئیس کشور میباشد قرار گرفته مبنی بر اینکه قرارداد ایجاد شرکت نفت مختلط ایران و شوروی مزبور بقصد مطابق متن این نامه مقدم میشود بجزر یکدیگر مجلس شورای ملی تازه انتخاب شده و بعمليات قانون گذاری خود شروع نماید در حال نه دیرتر از مدت هفت ماه از تاریخ ۲۴ مارس سال جاری برای تصویب پیشنهاد مورخه ۲۴ (یادداشت جناب اشرف مورخه چهارم آوریل سال ۱۹۴۶) دولت شوروی اظهارات دولت ایران را مشتمل بر اینکه تغییرات در وضع کشور و در هیئت دولت که پس از امضای موافقت نامه شوروی و ایران مورخه چهارم آوریل سال ۱۹۴۶ رخ داده است طرف ایران را از انجام لزوم تعهداتی که طبق موافقت نامه مزبور در مقابل طرف شوروی بعهده گرفته بود آزاد نمینماید بهیچوجه برهنه و مدلل نمیداند این اظهارات دولت ایران از این جهت بیشتر غیر مدلل میباشد که موافقت نامه ایران و شوروی را از طرف دولت ایران آقای نخست وزیر که فعلاً هم رئیس دولت ایران میباشند امضاء کرده و چنانکه در بالا گفته شد رئیس کشور اعلیحضرت شاه ایران آنرا قبول فرموده اند.

پس مراتب بالا امتناع جناب اشرف را از تعهداتی که دولت ایران به آن سیاست خصمانه و تبعیضی نسبت به اتحاد شوروی در دوره حکومت رضا شاه و دولت های بعدی مساعد و مدبر و حکیمی بعمل می آمد نمیتوان طور دیگر تلقی نمود.

دولت شوروی اصرار دارد که موافقتنامه مورخه چهارم آوریل سال ۱۹۴۶ بلافاصله و بطور فوری از طرف دولت ایران اجرا گردد و موقع را مقتضی شمرده احترامات فائقه خود را تقدیم میدارم.

در پاسخ به این برنامه نیز اینگونه جواب داده شد:

آقای سفیر کیر - مندرجات نامه مورخه ۲۸ اوت ۱۹۴۷ آن جناب مورد توجه و دقت اینجناب واقم گردید. اینک در پاسخ مطالب آن مراتب زیر را محترماً اشعار میدارم اینک معروف داشته اید خودداری از امضای قرارداد و تقدیم آن به مجلس شورای ملی بدون امضای قبلی نقض موافقتنامه میباشد اینجناب لازم میداند از طرف خود جمله (نقض موافقتنامه) را رد کنم زیرا نقطه نظر اینجناب بهیچوجه حق موافقت نامه نبوده بلکه انطباق آن بوده است با قوانین داخلی ایران - البته تصدیق می فرمایند که قانون بازرگانه ۱۳۲۳ دولت را مکلف نموده است بر اینکه اگر برای فروش نفت و باطرز استخراج و اداره معادن نفت ایران مذاکره نمایند باید مجلس شورای ملی را از جریان مذاکرات مستحضر سازد و بدیهی است که با این نس صریح قانون برای اینجناب قانون نامنوس خواهد بود.

بود. قبل از آنکه مجلس شورای ملی را در جریان مذاکرات قبلی نه در این موضوع بادلوت اتحاد جماهیر شوروی بعمل آمده است بگذارم قرارداد امضاء شده ای را برای تصویب مجلس پیشنهاد نمایم و بر این دولت شوروی هم برقی ندارد که مجلس قبلاً در جریان مذاکرات واقع شده و پس از آن برای قطعی مجلس درخواست شود. این جانب بر حسب میل و تقاضای آن جناب حاضر هستم طرح قرارداد را در آنرا ضمن گزارش امر مجلس پیشنهاد کنم لکن تفاوت نظر اینجناب با آن جناب این است که این جانب نظر بر حسب میل و تقاضای آن جناب حاضر هستم طرح قرارداد را در آنرا ضمن گزارش امر مجلس پیشنهاد کنم و آن جانب برخلاف مجلس پیشنهاد کنم و آن جانب برخلاف مرجع قانون و سابق امر اصرار دارند قرارداد امضاء شده مجلس پیشنهاد شود در صورتی که این عمل علاوه بر اینکه خلاف رسم و ترتیب و منافی باسوابق امرونی قانون است اینجناب را نیز مورد مسئولیت شدید قرار خواهد داد.

بنابراتب بالا اینجناب امتناعی از وعده سابق خود نداشته و ندرامو هیچ وجه از رویه تفاهم و حسن موافقت با دولت شوروی اعتراف حاصل نموده ام و نخواهم نمود و البته تصدیق دارند رویه و سیاستی را که اینجناب در دوستی و حسن تفاهم بین دولت و ملت ایران و ملت اتحاد جماهیر شوروی ایجاد نموده ام همواره بشیبه و حسن مناسبات فیما بین مقید بوده و همتن موقع را مقتضی شمرده احترامات فائقه را تقدیم مینمایم.

اینک آخرین پاسخ جناب سادچیک در مراسله مورخ ۱۵ سپتامبر مطابق ۲۳ شهریور ماه بمشغون ذیل قرائت میشود:

آقای نخست وزیر - بنام دستور دولت اتحاد جماهیر شوروی محترماً باستحضار آن جناب میرساند:

دولت شوروی نمیتواند اظهارات نخست وزیر ایران را که طی نامه ۴۰۰ مورخه ۱۲ سپتامبر سال جاری حاوی دلالت خودداری دولت ایران از امضا و پیشنهاد برای تصویب مجلس شورای ملی قرارداد راجع با ایجاد شرکت نفت مختلط ایران و شوروی اعلام کرده و رضایتش تلقی نماید.

دولت شوروی مجدداً توجه دولت ایران را باین نکته معطوف می سازد که در موقع مذاکرات و سخن امضای موافقتنامه ایران و شوروی مورخه چهارم آوریل سال ۱۹۴۶ دولت ایران که از قوانین خود سبق است تعهدیکه مورد قبول رئیس کشور اعلیحضرت شاهنشاه ایران گردیده بقصد گرفته مبنی بر این که (قرارداد ایجاد شرکت نفت مختلط شوروی و ایران مزبور که بعداً مطابق متن این نامه عقد میشود به مجردی که مجلس شورای ملی ایران تازه انتخاب شده و بعمليات قانون گذاری خود شروع نماید در حال نه دیرتر از مدت هفت ماه از تاریخ ۲۴ مارس سال جاری برای تصویب پیشنهاد خواهد شد) (یادداشت آقای قوام نخست وزیر ایران مورخه چهارم آوریل سال ۱۹۴۶)

بدین طریق خودداری دولت ایران از امضاء پیشنهاد برای تصویب مجلس شورای ملی قرارداد راجع با ایجاد شرکت مختلط نفت شوروی و ایران قضا مستقیم موافقت نامه شوروی و خواهد بود اما راجع بآنکه اینجناب خیال دارید در باره جریان مذاکرات قبلی بین دولتین نسبت به شرکت نفت شوروی و ایران به مجلس شورای ملی گزارش بدهید مسلم است که این مسئله باید مورد تصمیم خود دولت ایران قرار گیرد.

بامراتب بالا دولت اتحاد شوروی یادداشت خود را مورخه ۲۸ ماه اوت سال جاری تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تارودهم ۳ تا ۳ روز قرعه کشی است چند روز بیشتر نشانه کسانیکه مایلند در قرعه کشی سازمان شاهنشاهی خدمات اجتماعی که جم جواز آن یک میلیون و دویست هزار ریال و

جایزه اول آن
۲۰۰۰۰۰ ریال است

شرکت کنند باید در خریده بلیت عجله نمایند.

اینک آخرین پاسخ جناب سادچیک در مراسله مورخ ۱۵ سپتامبر مطابق ۲۳ شهریور ماه بمشغون ذیل قرائت میشود:

آقای نخست وزیر - بنام دستور دولت اتحاد جماهیر شوروی محترماً باستحضار آن جناب میرساند:

دولت شوروی نمیتواند اظهارات نخست وزیر ایران را که طی نامه ۴۰۰ مورخه ۱۲ سپتامبر سال جاری حاوی دلالت خودداری دولت ایران از امضا و پیشنهاد برای تصویب مجلس شورای ملی قرارداد راجع با ایجاد شرکت نفت مختلط ایران و شوروی اعلام کرده و رضایتش تلقی نماید.

دولت شوروی مجدداً توجه دولت ایران را باین نکته معطوف می سازد که در موقع مذاکرات و سخن امضای موافقتنامه ایران و شوروی مورخه چهارم آوریل سال ۱۹۴۶ دولت ایران که از قوانین خود سبق است تعهدیکه مورد قبول رئیس کشور اعلیحضرت شاهنشاه ایران گردیده بقصد گرفته مبنی بر این که (قرارداد ایجاد شرکت نفت مختلط شوروی و ایران مزبور که بعداً مطابق متن این نامه عقد میشود به مجردی که مجلس شورای ملی ایران تازه انتخاب شده و بعمليات قانون گذاری خود شروع نماید در حال نه دیرتر از مدت هفت ماه از تاریخ ۲۴ مارس سال جاری برای تصویب پیشنهاد خواهد شد) (یادداشت آقای قوام نخست وزیر ایران مورخه چهارم آوریل سال ۱۹۴۶)

بدین طریق خودداری دولت ایران از امضاء پیشنهاد برای تصویب مجلس شورای ملی قرارداد راجع با ایجاد شرکت مختلط نفت شوروی و ایران قضا مستقیم موافقت نامه شوروی و خواهد بود اما راجع بآنکه اینجناب خیال دارید در باره جریان مذاکرات قبلی بین دولتین نسبت به شرکت نفت شوروی و ایران به مجلس شورای ملی گزارش بدهید مسلم است که این مسئله باید مورد تصمیم خود دولت ایران قرار گیرد.

بامراتب بالا دولت اتحاد شوروی یادداشت خود را مورخه ۲۸ ماه اوت سال جاری تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

تأیید نموده و کمالاً در اجرای فوری و دقیق موافقتنامه مورخه

(جواهر پیدا شده)

باشانی کامل بشارتخانه جفر امینان سرائی امیر مراجعه شود

۸۹۳۱-آ ۲-۱

البومی از عکسهای کودکی شاه

با شرح کامل در چهار

صفحه اطلاعات هفتگی فردا

منتشر میشود. در این

صفحات شا شاهنشاه خود

را از دو سالگی بیلا،

در صحنه های گوناگون و

بلباسهای مختلف کامی در

آغوش پدر و زمانی بسا

خوار و برادر و موفی

تنها، مشاهده میکنید.

انتشار این آلبوم عکسها

بناسبت چهارم آبان روز

تولد شاه است. شما باید

حتماً این آلبوم را در خانه

خود داشته باشید

بخت جلدها آخرین

عکس است که از

الاحضرت اشرف رسیده

است. این شماره مجله

را شما مطابق ذوق و

سلیقه خود خواهید یافت

فردا اطلاعات هفتگی را

فراموش نکنید.

